

Kotouttamisohjelma 2022-2025

Vuoden 2025 tulokset

Työllisyys- ja kotoutumisjaosto 25.5.2026

Sanna Lindholm
Maahanmuuttoasioiden johtaja

Esityksen sisältö

- Tiivis tilannekatsaus maahanmuuttoon ja kotoutumiseen
- Espoon kotouttamisohjelman 2022-2025 seurantamittareiden tulokset:

Yhtenäinen ja yhdenvertainen kasvun ja oppimisen polku

1. Yhdenvertainen alku oppimispolulle
2. Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla
3. Toiselta asteelta yhdenvertaisen mahdollisuudet

Työllisyys ja yrittäminen

4. Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla
5. Espoosta rakennetaan huippuosajille ja heidän perheilleen paras paikka asua
6. Maahanmuuttajien yrittäjyyttä tuetaan

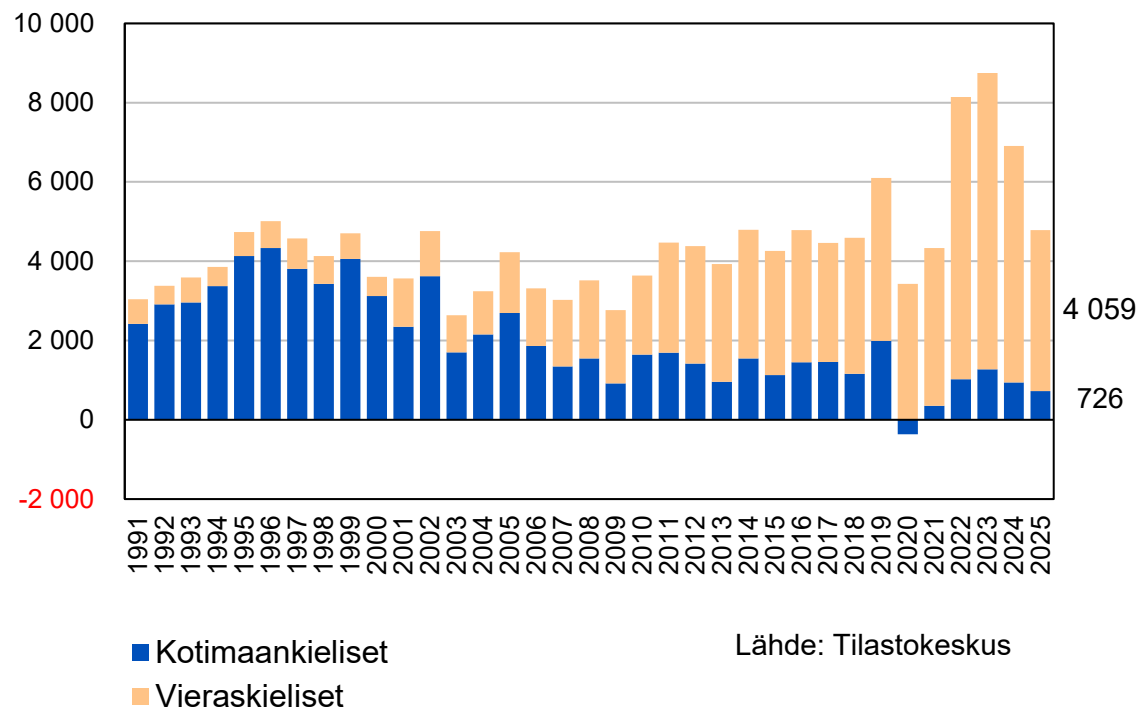
”Kaikkien Espoo” arjessa

7. Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta
8. Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

Tiivis tilannekatsaus maahanmuuttoon ja kotoutumiseen

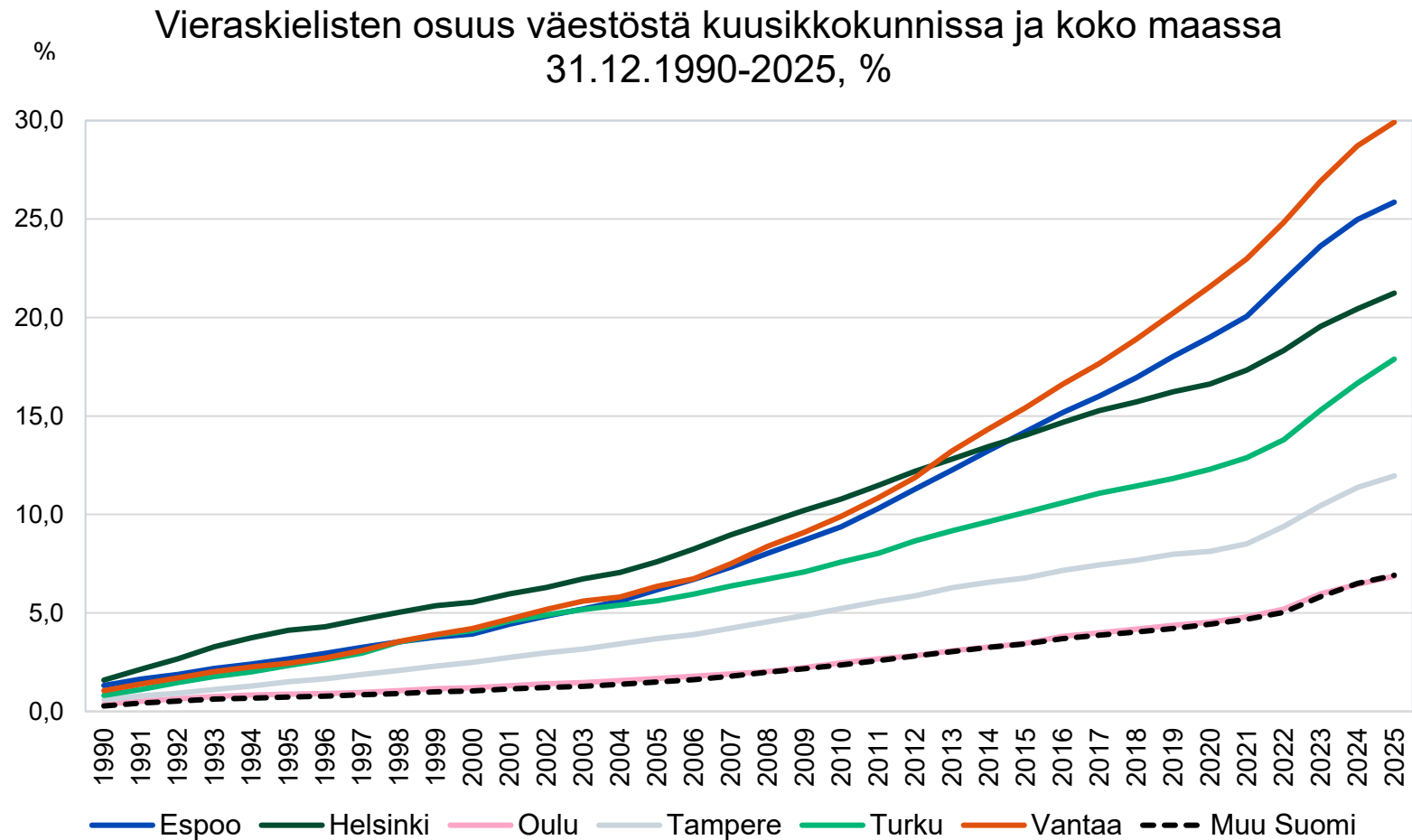
Espoon vieraskielisen väestön kasvu jatkuu nopeana

Espoon väestönkasvu äidinkielen mukaan
1991–2025

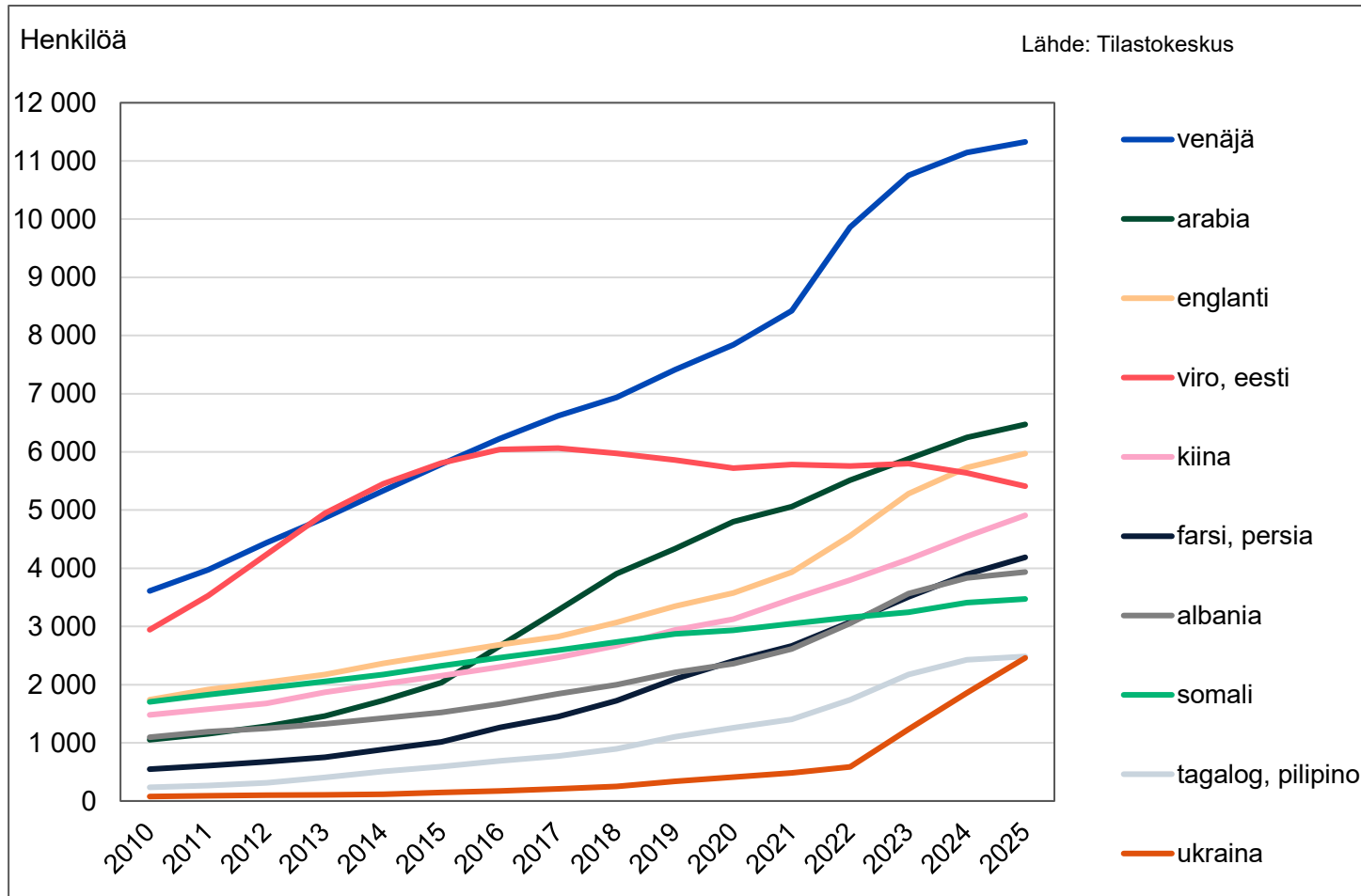
- Vuonna 2025 väestö kasvoi 4 785 hengellä eli 1,5 prosenttia.
- Vieraskielinen väestö kasvaa enemmän kuin kotimaankielinen. Huolimatta maahanmuuton vähenemisestä, oli vuonna 2025 väestönkasvusta 84,8 prosenttia vieraskielistä.
- Nettomuutto on viime vuosina ollut merkittävämpi tekijä väestönmuutoksessa kuin luonnollinen väestönlisäys. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 nettomaahanmuutto pieneni vuotta aiemmasta. Muuttovoittoa tuli myös Suomen muista kunnista.

Vieraskielisten osuus väestöstä on Espoossa kuusikkokuntien korkeimpia

Venäjänkieliset edelleen selvästi suurin ryhmä, ukrainankielisten määrä kasvanut eniten

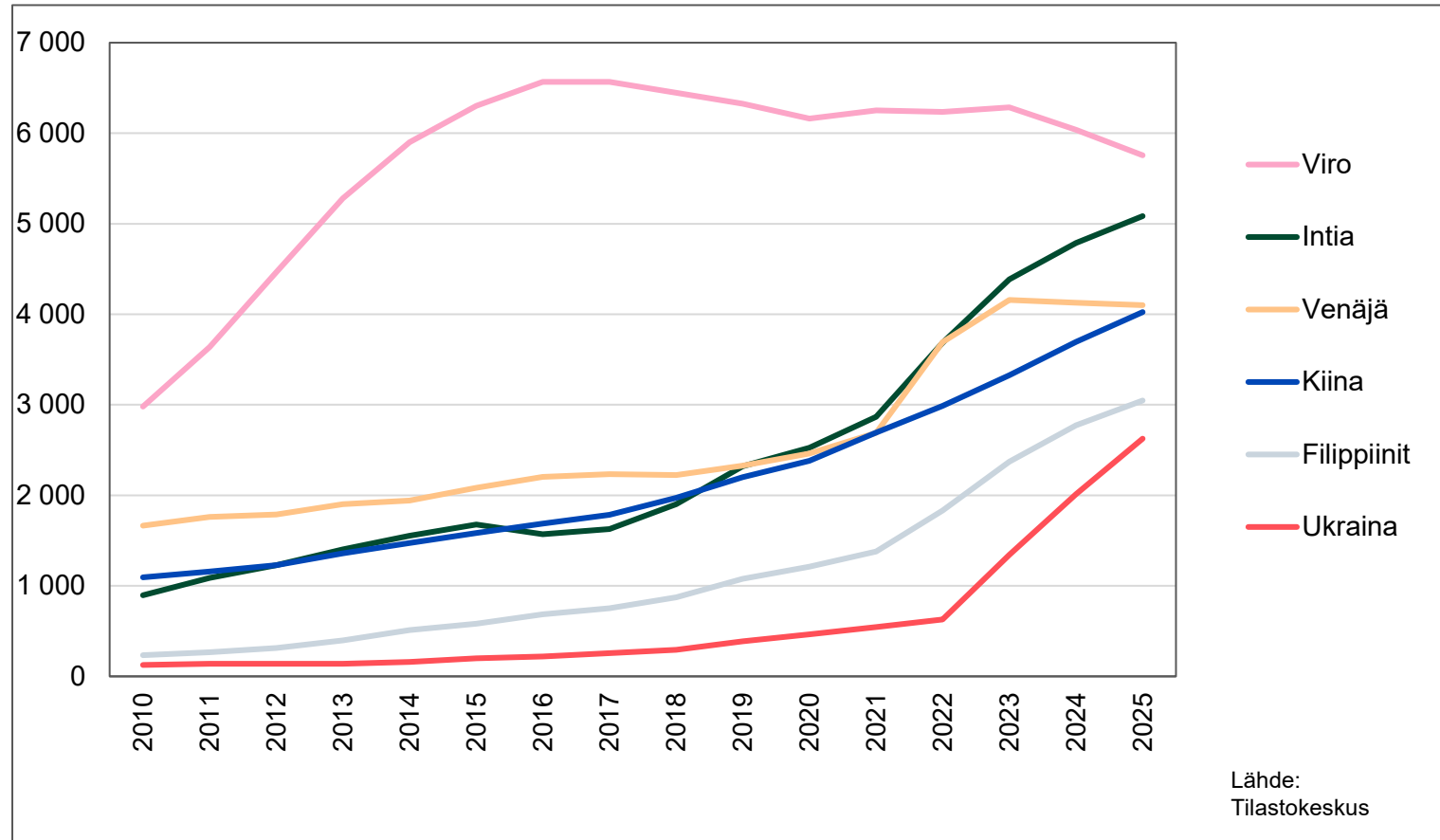
Espoossa vuoden 2025 lopussa yleisimmin puhutut vieraat kielet
31.12.2010–2025

Vuoden 2025 aikana eniten kasvanut vieraskielisten ryhmä oli ukrainankieliset, joiden määrä kasvoi 603 hengellä. Määrällisesti toiseksi eniten kasvoi kiinaa äidinkielenään puhuvien ryhmä 361 hengellä ja kolmanneksi eniten farsinkielisten määrä 291 hengellä.

Ukrainan sodan vaikutukset näkyvät tulijoissa, samoin työ- ja opiskeluperäinen muutto Kiinasta, Intiasta, Pakistanista ja Filippiineiltä

Viron, Intian, Venäjän, Kiinan, Filippiinien ja Ukrainan kansalaisten määrä 31.12.2010–2025

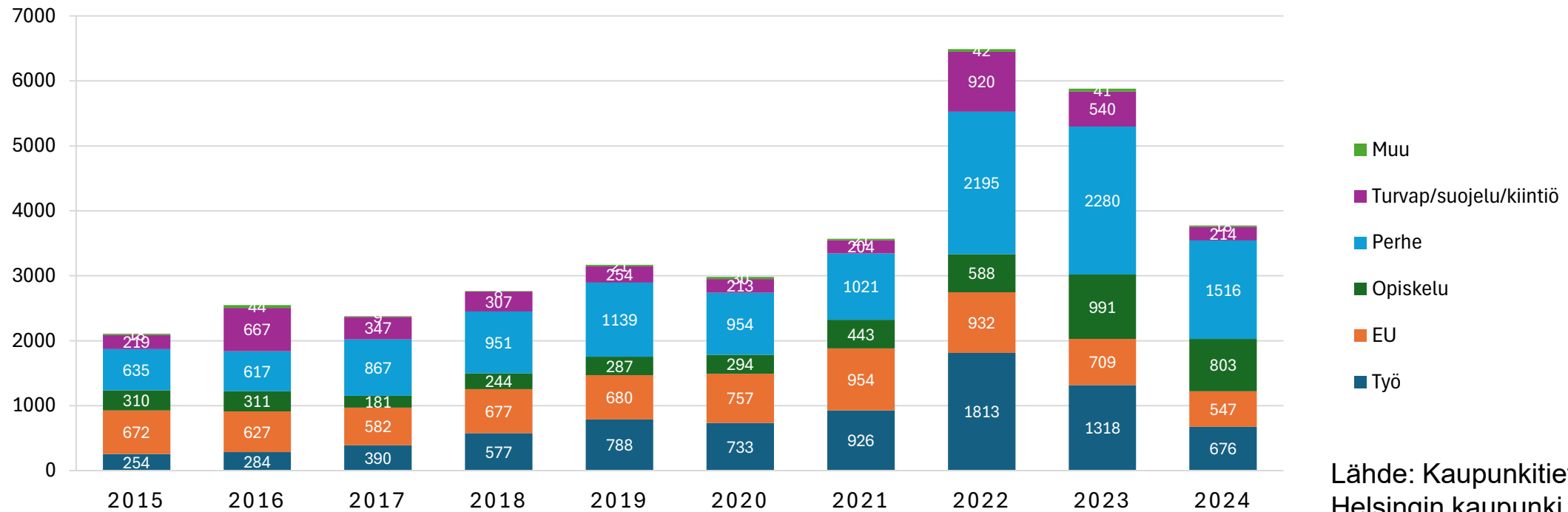

Vuonna 2025 määrällisesti eniten vuotta aiemmasta kasvoivat Ukrainan, Kiinan, Intian, Filippiinien ja Pakistanin kansalaisten ryhmät.

Irakin ja Viron kansalaisten määrä väheni eniten vuotta aiempaan verrattuna.

Esooseen muutetaan ennen kaikkea perhesyistä, opiskelemaan ja töihin

UUSIEN MAAHANMUUTTAJIEN MÄÄRÄ OLESKELULUVAN MUKAAN

Lähde: Kaupunkitietopalvelut / Helsingin kaupunki.
Aineistolähde: Tilastokeskus

Espoon kotouttamisohjelman 2022-2025 seurantamittareiden tulokset vuodelta 2025

Tavoite 1: Yhdenvertainen alku oppimispolulle

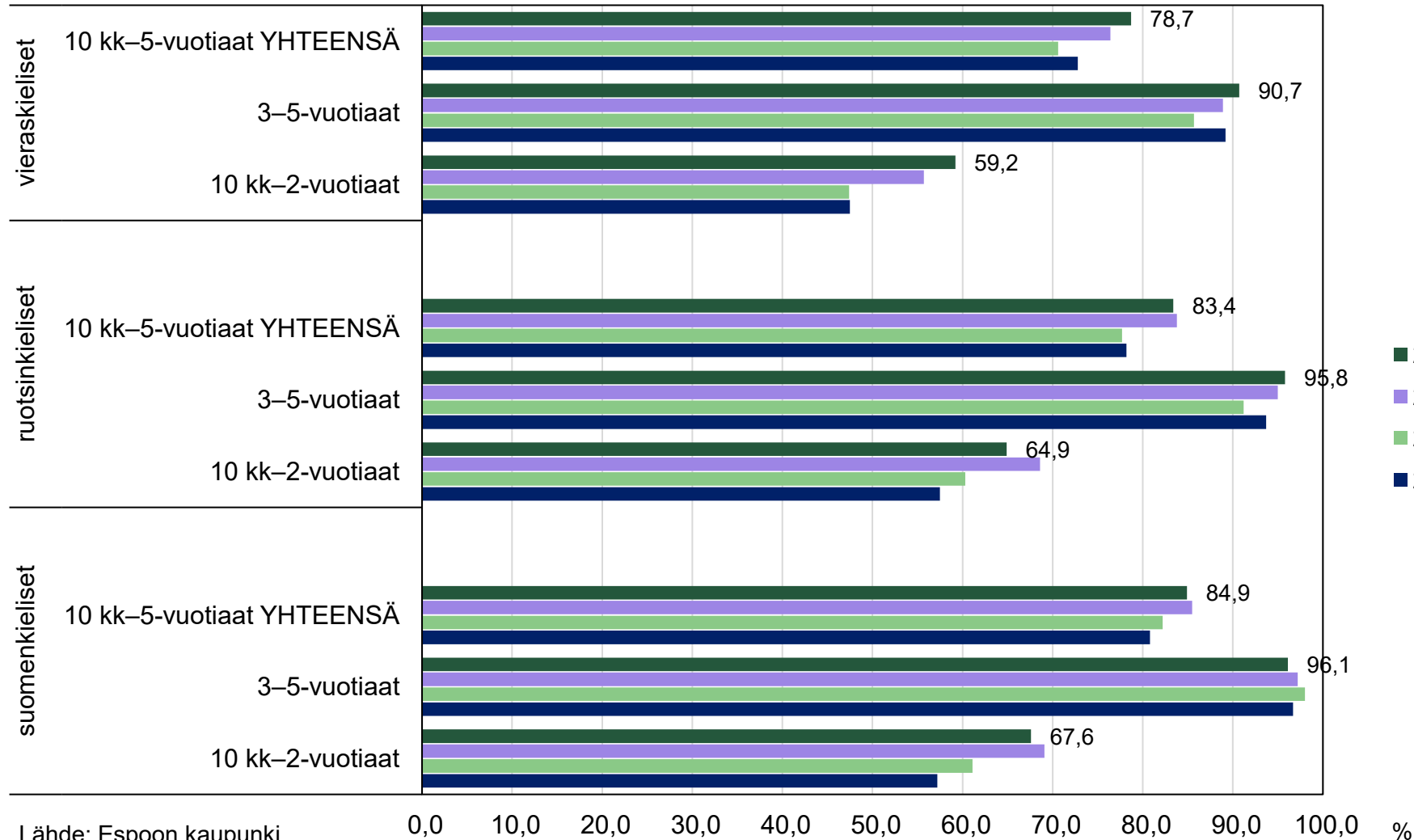
Mittarit:

Osallistumisaste varhaiskasvatukseen äidinkielen mukaan jaoteltuna

Varhaiskasvatuksen vaikutus toisen luokan oppilaiden lukutaitoon

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste: vuoden 2025 tietoja ei saatu kokoukseen mennessä

Lasten varhaiskasvatuksen osallistumisaste (%) kielen ja iän mukaan

Luvuissa on mukana yksityisen hoidon tuella järjestetyn varhaiskasvatuksen lapset, mutta ei kerhotoimintaan osallistuneita.

*Vuoden 2023 ja 2024 lukujen osalta ei ole huomioitu alle 1-vuotiaita, mikä nostaa osallistumisasteita.

Varhaiskasvatuksen vaikutus toisen luokan oppilaiden lukutaitoon

- Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa kotouttamisohjelmaan määritelty mittari kuuluu näin: ”Toisella luokalla lukemista testaavan ALLU-testin tulokset vieraskielisille ja suomenkielisille oppilaille jaoteltuna sen mukaan, kuinka pitkään lapsi on osallistunut varhaiskasvatukseen”.
- Vuoden 2021 osalta tuloksista löytyi selkeä korrelaatio vieraskielisten oppilaiden kohdalla varhaiskasvatukseen osallistumisen keston ja koulupolun alun lukutaidon välillä:
 - Yli 2 vuotta varhaiskasvatukseen osallistuneiden vieraskielisten osuus heikoista lukijoista oli puolet pienempi kuin 0 kuukautta osallistuneista.
 - Yli 2 vuotta varhaiskasvatukseen osallistuneiden vieraskielisten osuus vahvoista lukijoista oli yli kolminkertainen 0 kuukautta osallistuneisiin verrattuna.
- Vuosien 2022-2025 osalta analyysia ei valitettavasti ole onnistuttu tekemään.

Tavoite 2:

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla

Mittarit:

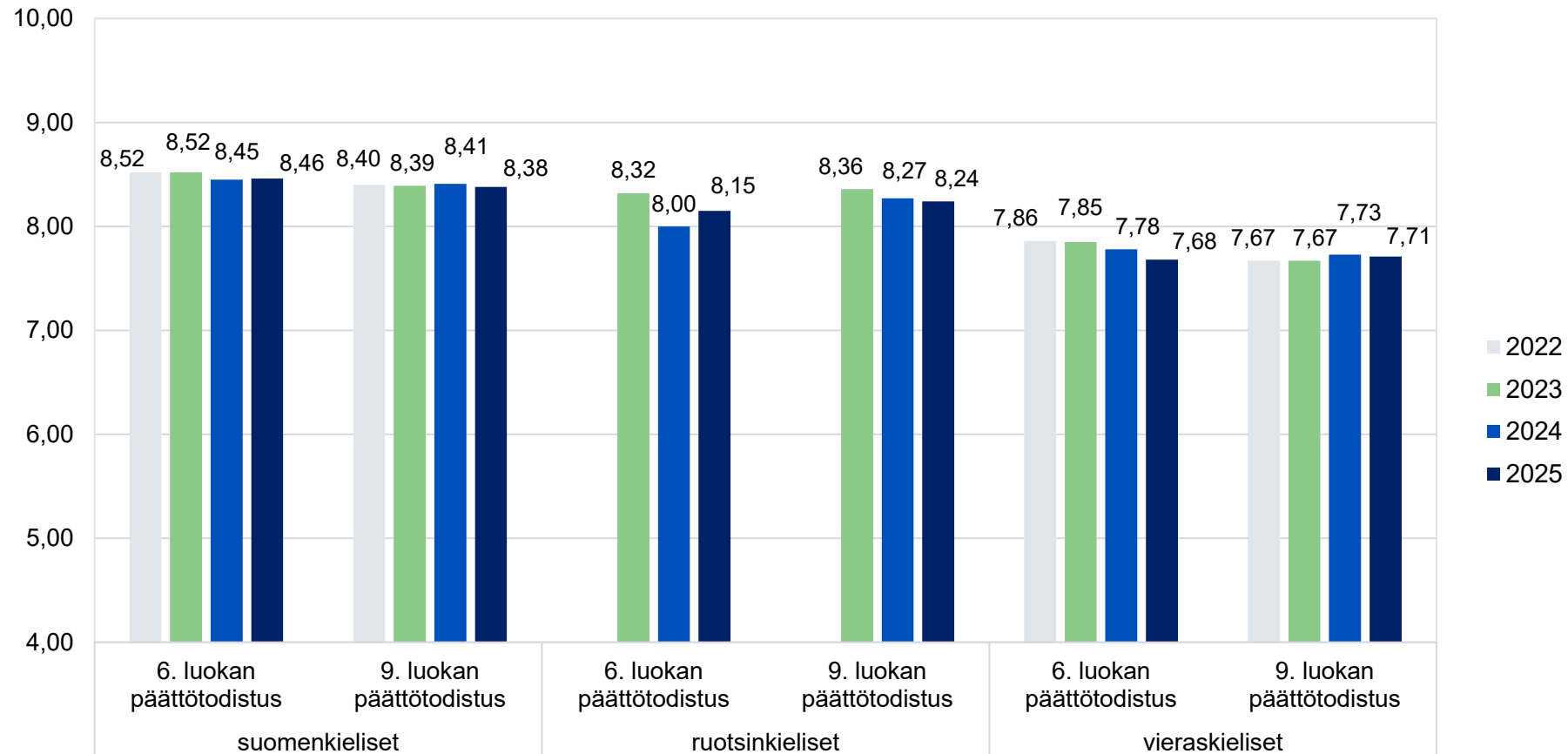
Suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten oppilaiden keskiarvot päättötodistuksessa

S2-opetukseen osallistuvien osuus Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista

Kouluterveyskysely tulokset kiusaamiskokemuksista ja yksinäisyydestä

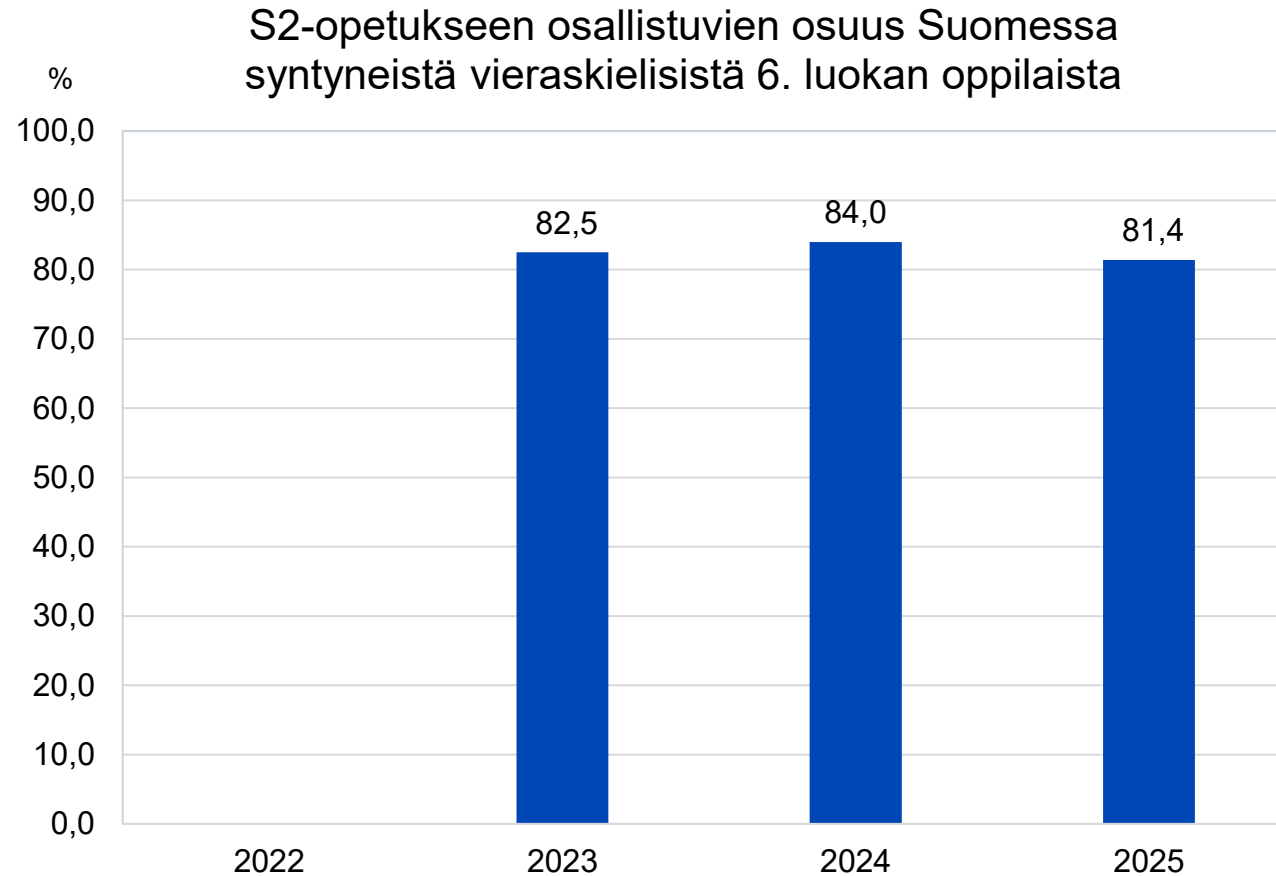
Suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten oppilaiden keskiarvot päättötodistuksissa

6. ja 9. luokan päättötodistusten keskiarvojen keskiarvot (neljä oppiainetta)
kielen mukaan

Lähde: Espoon kaupunki

S2-opetukseen osallistuvien osuus Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista

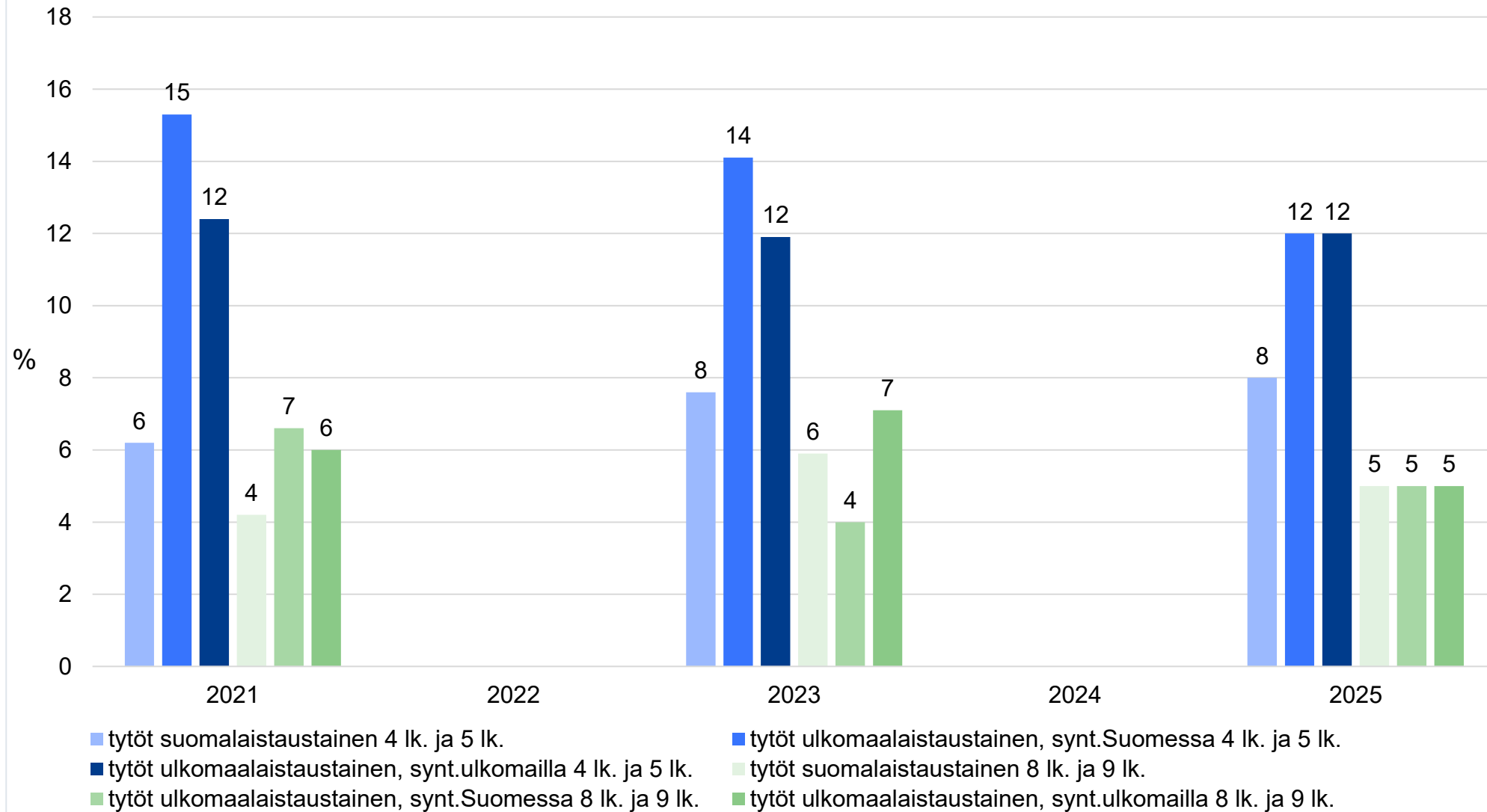
Vertailukelpoisia tuloksia vuodelta 2022 ei valitettavasti saatavilla

Kouluterveyskyselyn tuloksia kiusaamiskokemuksista ja yksinäisyydestä (diagrammit seuraavilla kalvoilla)

- Thl toteuttaa kouluterveyskyselyn joka toinen vuoksi, parittomina vuosina.
- Alakouluikäisistä Suomessa syntyneistä ja ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista tytöistä 1,5 kertaa suurempi osuus kuin suomalaistaustaisista kokee tulleen kiusatuksi viikoittain. Yläkouluikäisissä erot tasoittuvat.
- Alakouluikäisistä ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista pojista viikoittain kokee tulevansa kiusatuksi 2,3 kertaa suurempi osuus suomalaistaustaisiin verrattuna. Yläkouluikäisistä ulkomailla syntyneistä kaksinkertainen osuus kokee tulleen kiusatuksi viikoittain; osuus on noussut vuosista 2021 ja 2023.
- Yläkouluikäisistä ulkomailla syntyneistä tytöistä itsensä yksinäiseksi vuonna 2025 koki 20 %. Myös suomalaistaustaisista tytöistä itsensä yksinäiseksi kokee moni. Tyttöjen yksinäisyyden kokemus on vähentynyt vuodesta 2023.
- **Ulkomailla syntyneiden sekä alakouluikäisten että yläkouluikäisten poikien yksinäisyyden kokemukset ovat kasvaneet erittäin merkittävästi. Alakouluikäisistä yksinäiseksi itsensä kokevien osuus on kuusinkertainen suomalaistaustaisiin verrattuna, yläkouluikäisistä 2,7-kertainen.**

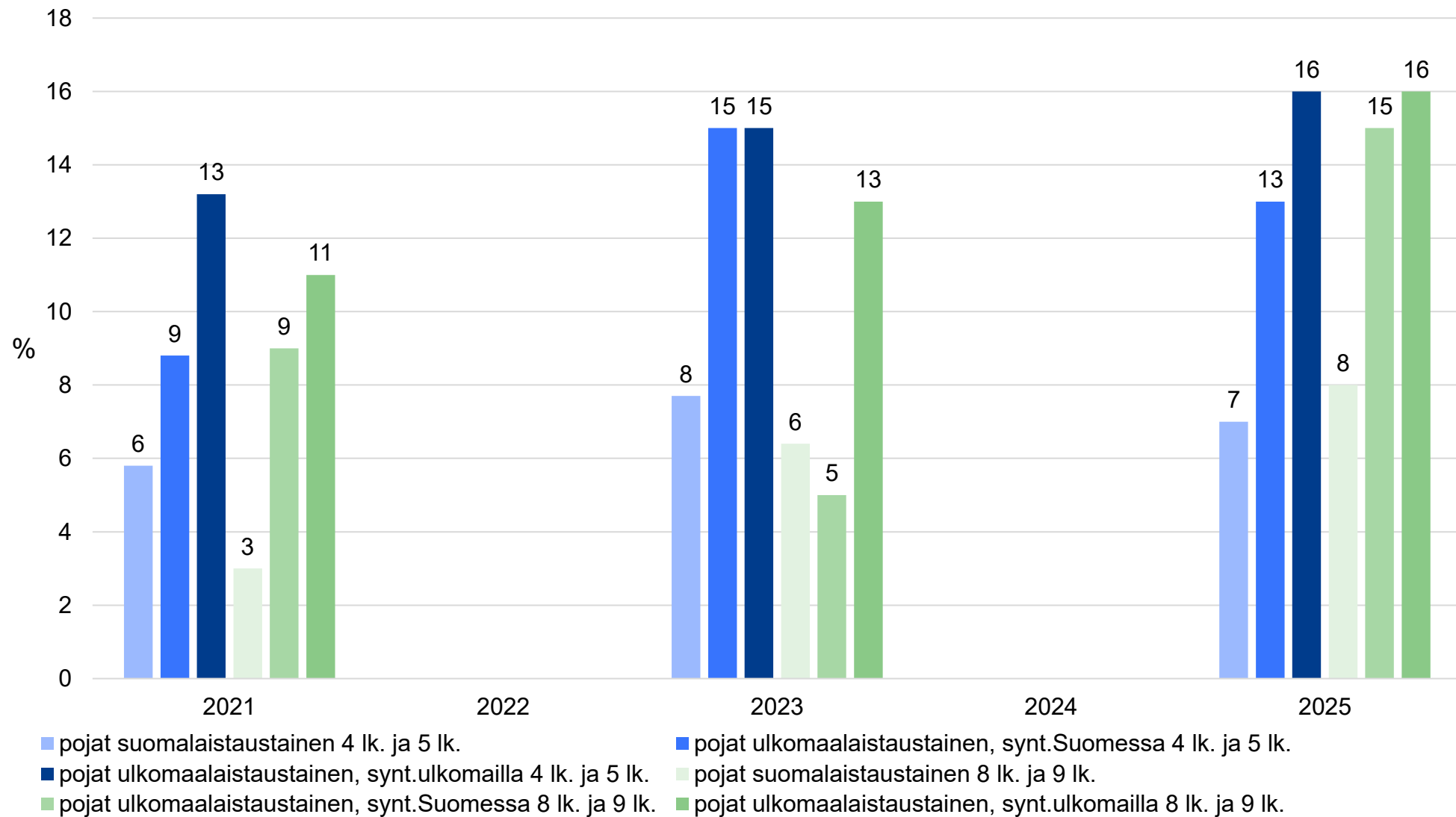
Kiusattuna vähintään kerran viikossa (tytöt)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

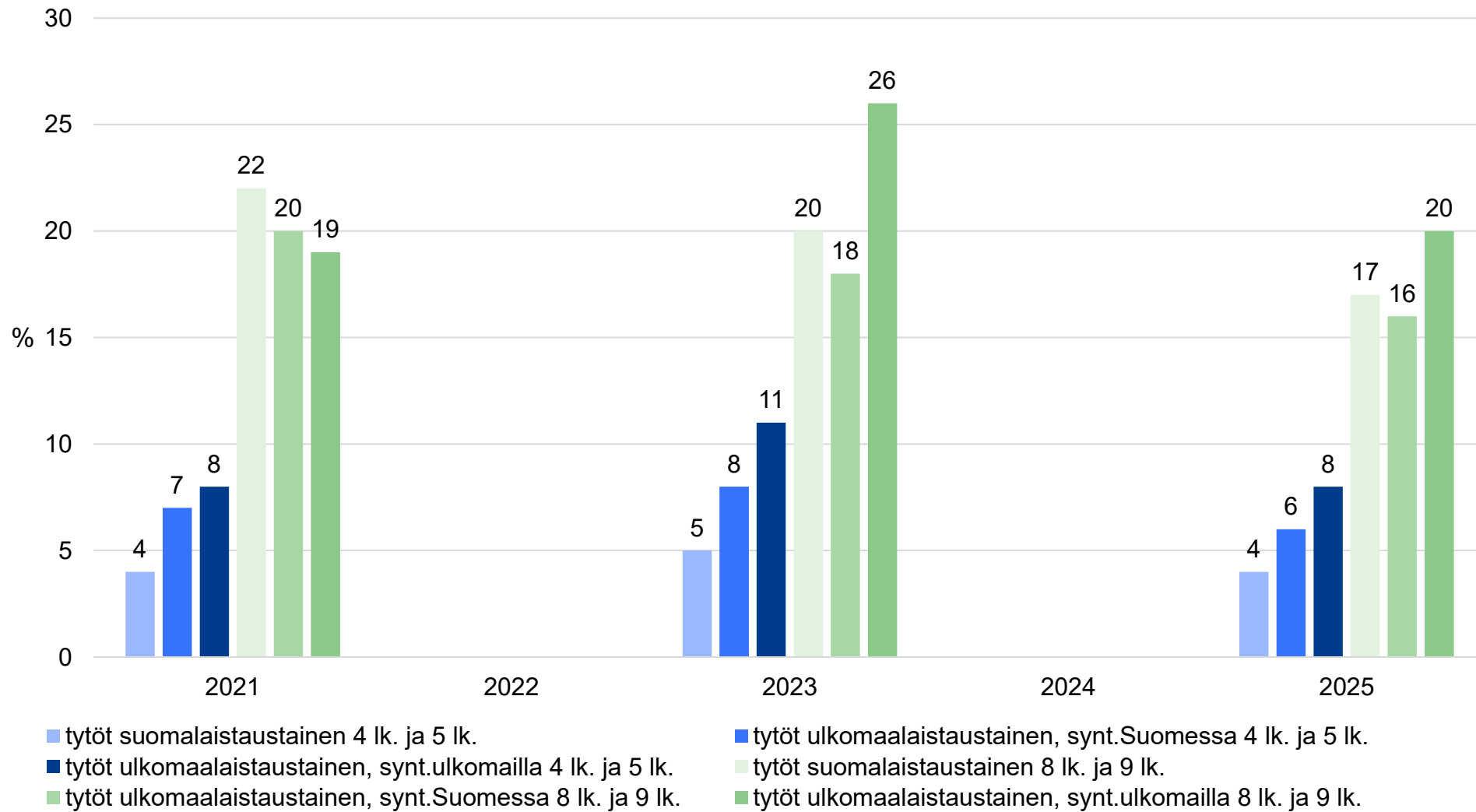
Kiusattuna vähintään kerran viikossa (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL

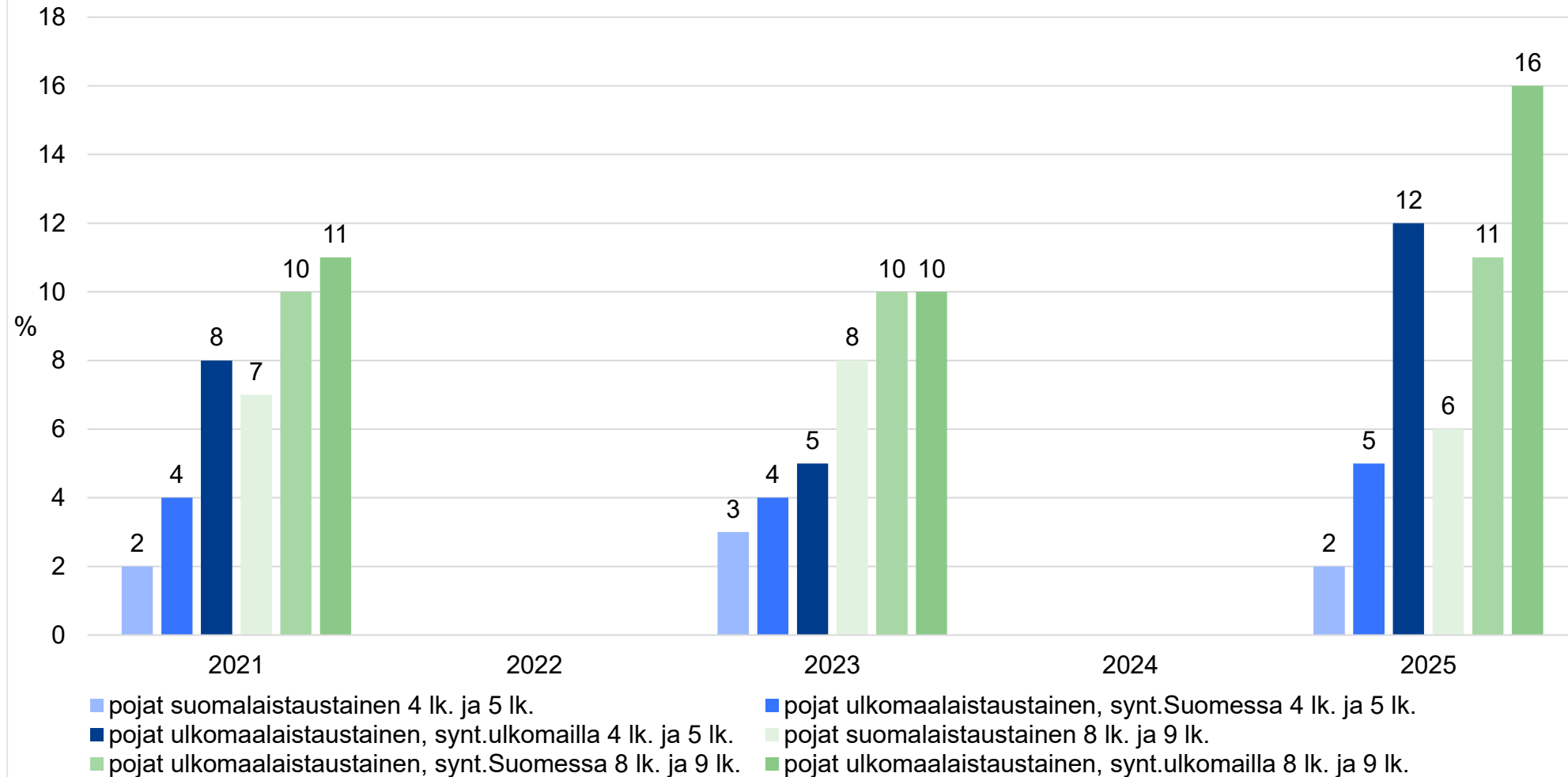
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi (tytöt)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Tavoite 3:

Toiselta asteelta yhdenvertaiset mahdollisuudet

Mittarit:

Vieraskielisten osuus 19-vuotiaista sekä Omniasta että Espoon lukioista valmistuneista

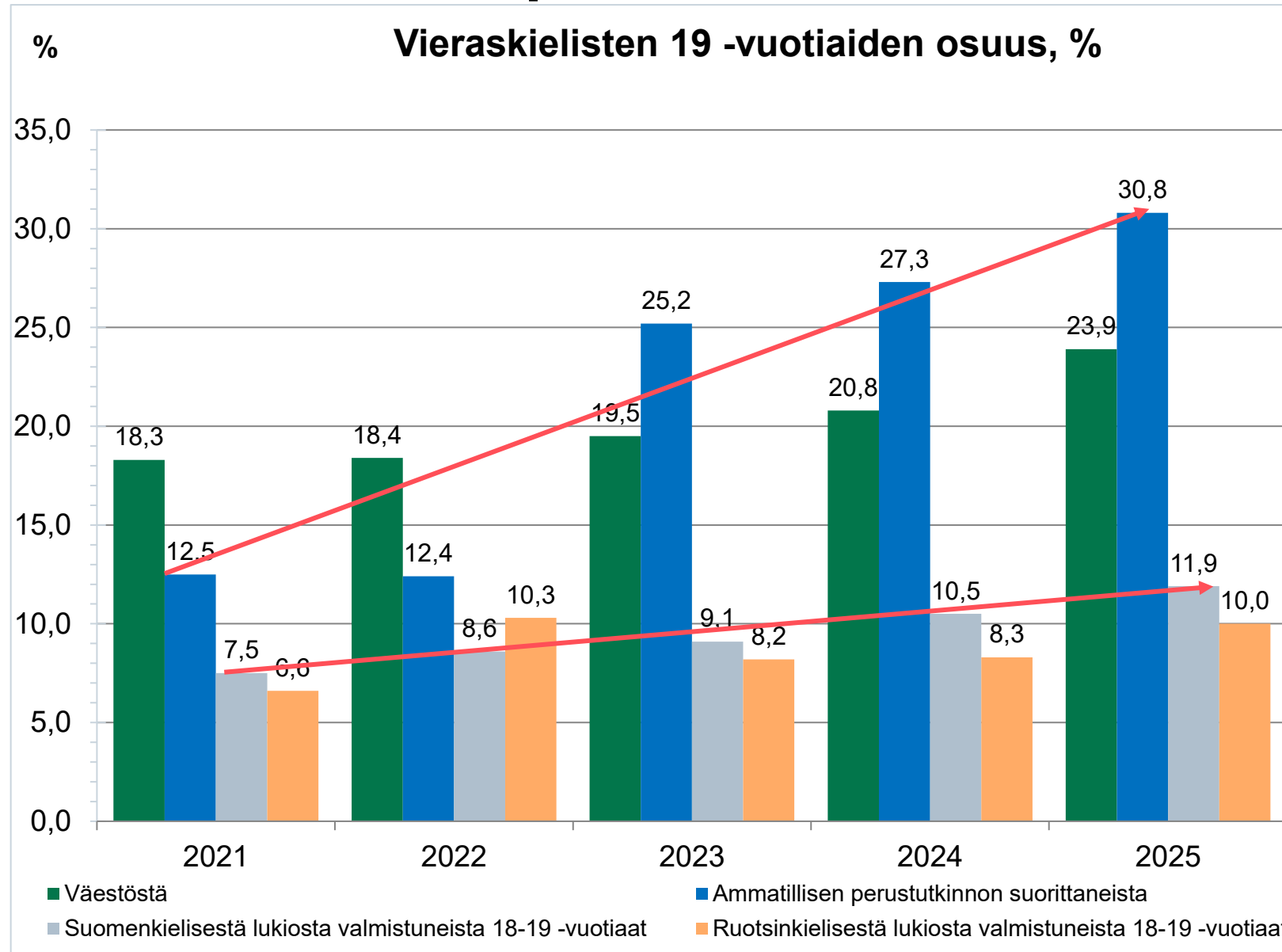
Vieras-, suomen- ja ruotsinkielisten keskeyttämisprosentit toisella asteella

Vieraskielisten osuus 19-vuotiaista sekä Omniasta että Espoon lukoista valmistuneista

Sekä ammatillisesta koulutuksesta että lukioista valmistuneiden osuus on kasvanut, mutta kovin eri tahtisesti.

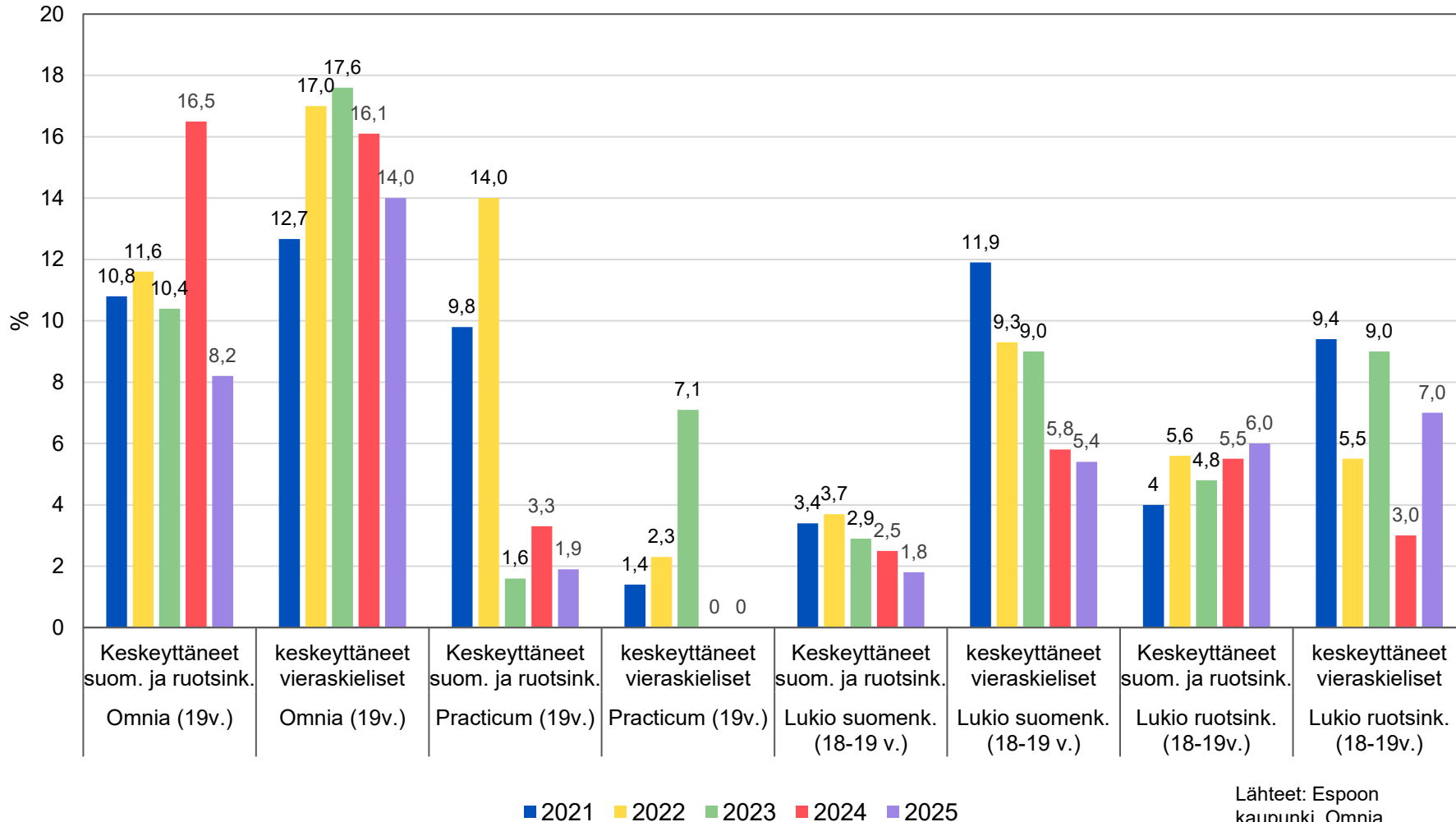
Osuus väestöstä kasvanut 5,6 %-yksikköä, ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista 12,5 %-yksikköä ja lukiosta valmistuneista 4,4 %-yksikköä.

Vaikutukset sosiaalisen liikkuvuuden mahdollisuuteen ja tuleviin työmarkkinoihin

Vieras-, suomen ja ruotsinkielisten keskeyttämisprosentit toisella asteella

Vieraskielisten ja suomen- ja ruotsinkielisten keskeyttämisprosentit toisella asteella

Suomenkielisissä lukoissa vieraskielisten opiskelijoiden keskeyttämiset selkeässä laskussa.

Ammatillisessa koulutuksessa (Omnia) keskeyttäneiden osuudessa pientä laskua, mutta ero suomen- tai ruotsinkielisten opiskelijoiden keskeyttämisosuuksiin kasvanut.

Tavoite 4:

Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla

Mittarit:

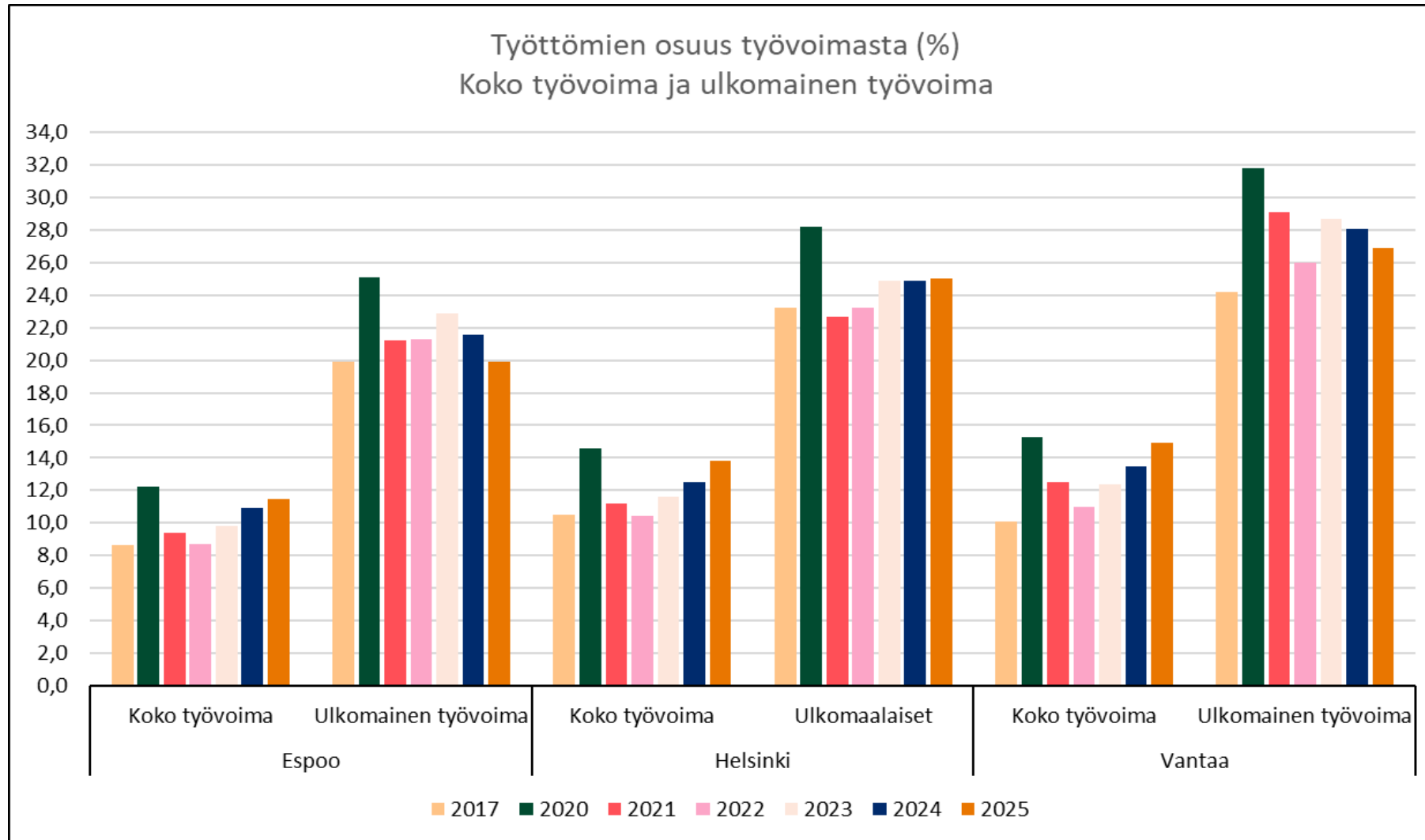
Ulkomaalaisten työttömyysaste laskee ja suhteellinen ero yleiseen työttömyysasteeseen puolitetaan valtuustokauden aikana

Ulkomaalaisten osuus työttömistä ja palkkatuen saajista sukupuolittain

Osaamiskeskuspalvelut: 1 000 uutta asiakasta vuodesta, valtuustokauden aikana 1 000 asiakasta töihin ja 1 000 suorittamaan osa- tai ammatillista tutkintoa.

Maahanmuuttajanaisten työllisyysaste Uudellamaalla ja muiden Pohjoismaiden pääkaupunkien lähialueilla

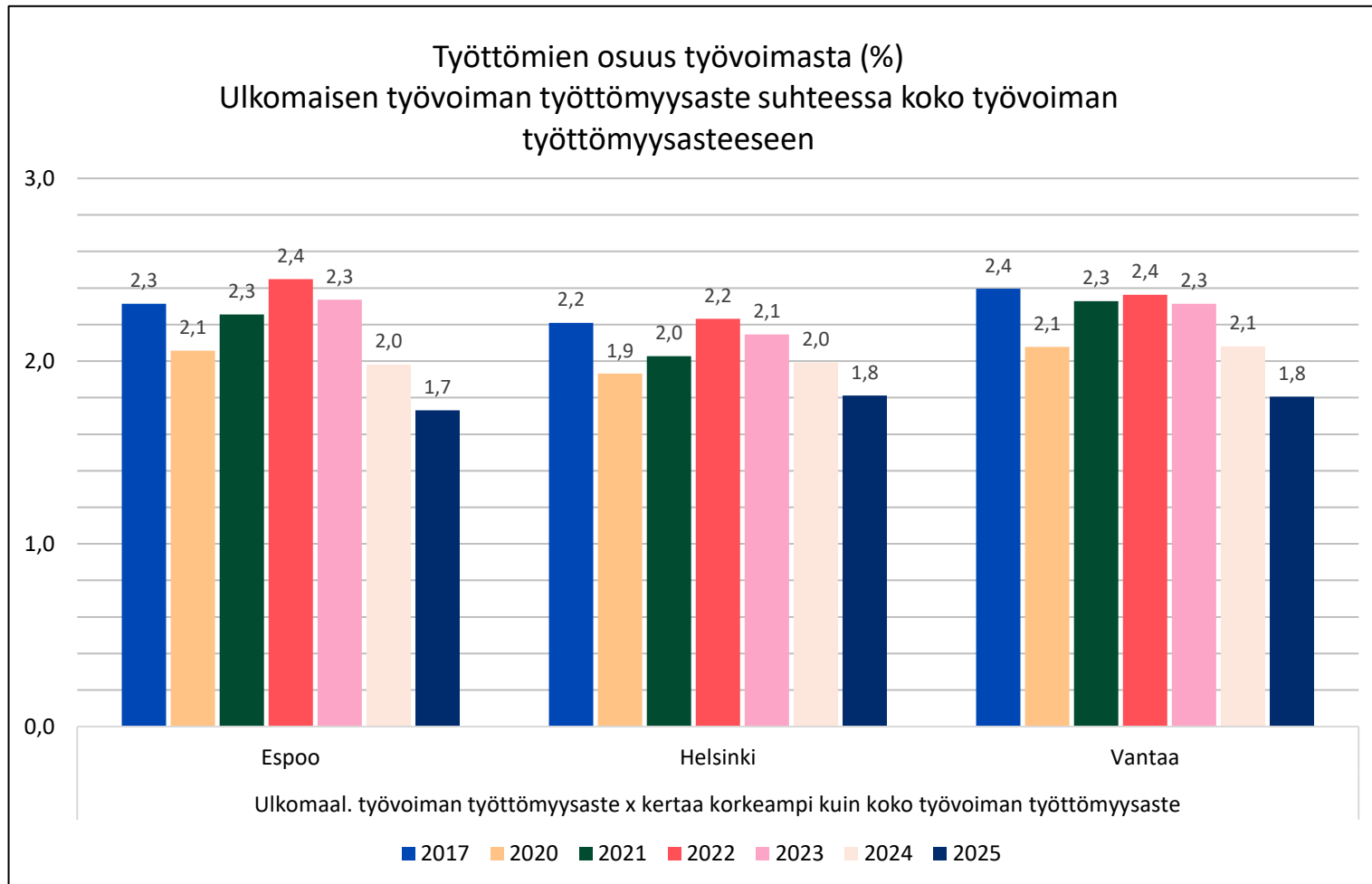
Ulkomaalaisten työttömyysaste

Ulkomainen työvoima eli ulkomaan kansalaiset. Koko työvoimaan kuuluvat myös sekä ulkomaan kansalaiset että suomen kansalaisuuden saaneet ulkomaalaistaustaiset henkilöt.

Ulkomainen työvoima = työvoimaan kuuluvat ulkomaan kansalaiset
Lähde: Uudenmaan ely-keskus

Ulkomaalaisten työttömyysasteen suhteellinen ero yleiseen työttömyysasteeseen

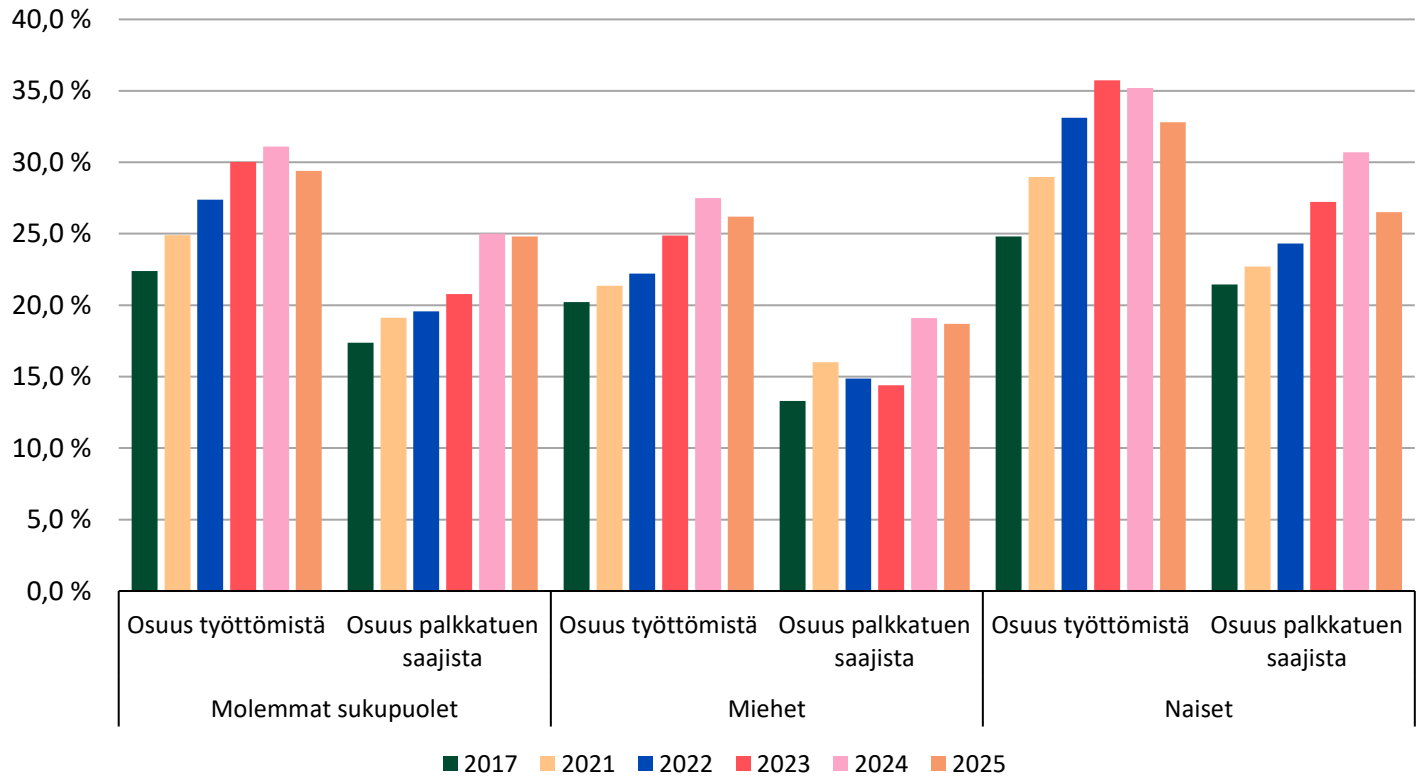
Yleisessä työttömyysasteessa mukana myös ulkomaalaiset työttömät.

Kun maahanmuuttajien osuus työikäisestä väestöstä kasvaa edelleen nopeasti, ei työttömyysasteiden näin suuri ero ole kestävä.

Jatkossa tarkastella ulkomaalaistaustaisten ja suomalaistaustaisten työttömyysasteiden eroa paremman tilannekuvan saamiseksi.

Ulkomaalaisten osuus työttömistä ja palkkatuen saajista sukupuolittain

Ulkomaalaisten osuus työttömistä ja palkkatuen saajista Espoossa
Vuosikeskiarvot

Palkkatuen myöntöperusteet, rahoitus ja palkkatuen myöntämisen kannustimet kunnille ovat olleet muutoksessa valtuustokauden aikana.

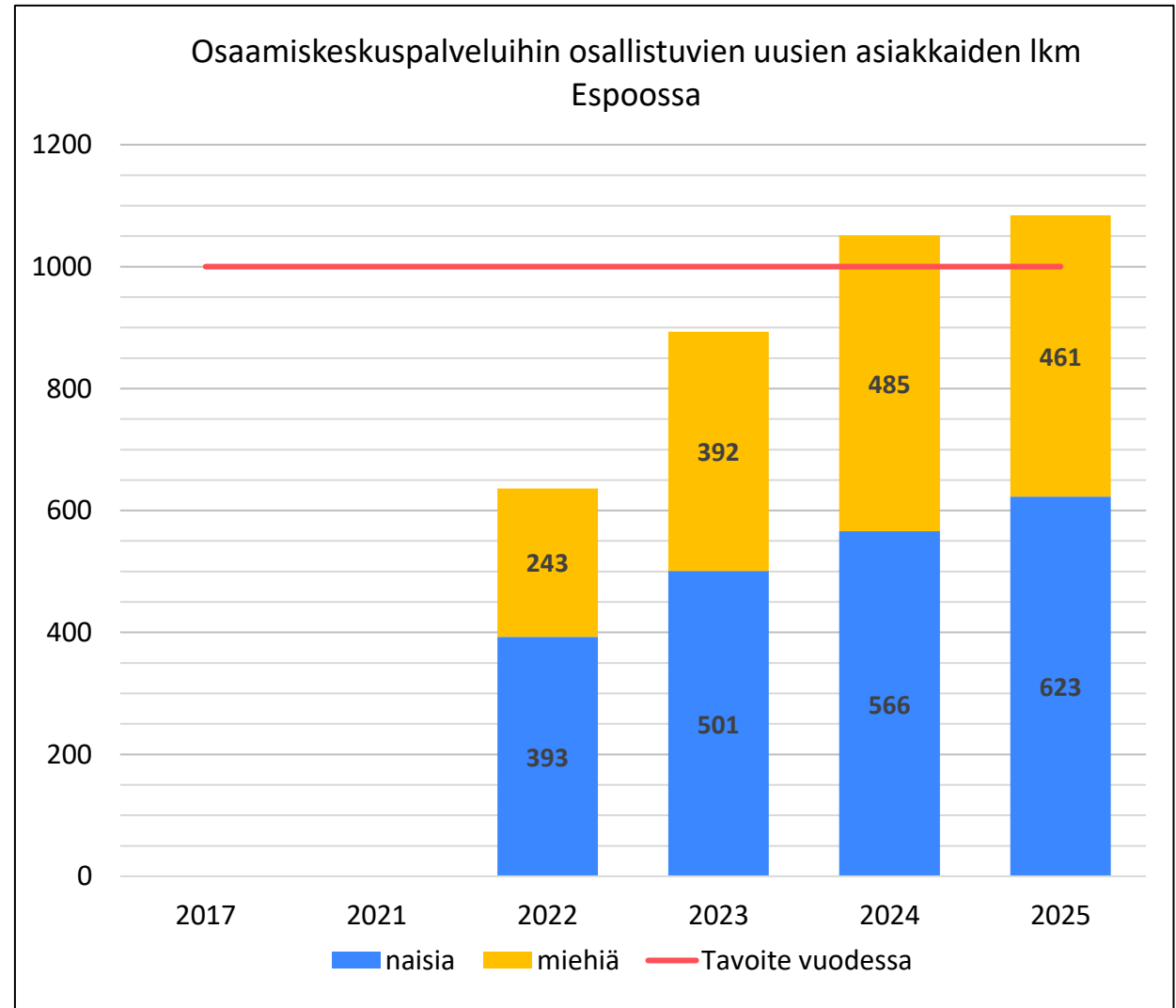
Edelleenkin palkkatukea olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää nykyistä laajemmin maahanmuuttajien yksityiselle sektorille työllistymisen vauhdittajana.

	Molemmat sukupuolet		Miehet		Naiset	
	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista
2017	22,4 %	17,4 %	20,2 %	13,3 %	24,8 %	21,5 %
2021	24,9 %	19,1 %	21,4 %	16,0 %	29,0 %	22,7 %
2022	27,4 %	19,6 %	22,2 %	14,9 %	33,1 %	24,3 %
2023	30,0 %	20,8 %	24,9 %	14,4 %	35,7 %	27,2 %
2024	31,1 %	25,0 %	27,5 %	19,1 %	35,2 %	30,7 %
2025	29,4 %	24,8 %	26,2 %	18,7 %	32,8 %	26,5 %

Osaamiskeskuspalveluiden uudet asiakkaat

Tavoitteena on saada osaamiskeskuspalveluihin yhteensä 1 000 uutta asiakasta vuodessa.

Tehostuneen asiakasohjauksen myötä tavoite saavutettiin vuonna 2024 ja 2025. Vuonna 2025 uusia asiakkaita oli 1 084. Näistä naisia oli noin 57.5%.

Osaamiskeskuspalveluista työllistyneet

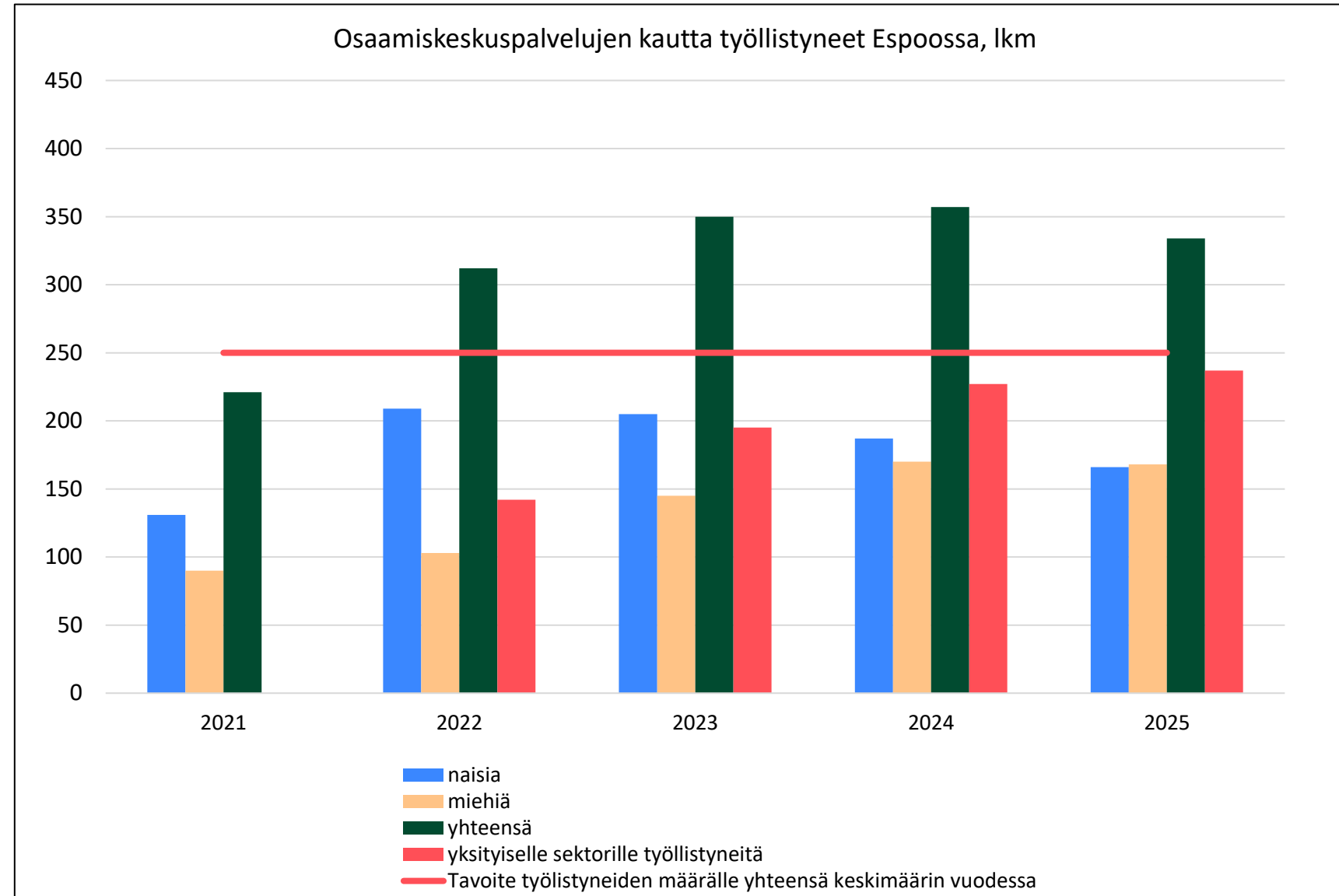
Neljän vuoden aikana tavoitteena on saada 1000 asiakasta töihin.

Neljän vuoden jälkeen työllistyneitä on yhteensä 1353.

Työllistymistulokset hyviä talouden laskusuhdanteesta huolimatta.

Vuonna 2025 työllistyneistä 70.9 % työllistyi yksityiselle sektorille.

Vuonna 2025 työllistyneistä naisia oli 49.7 %.

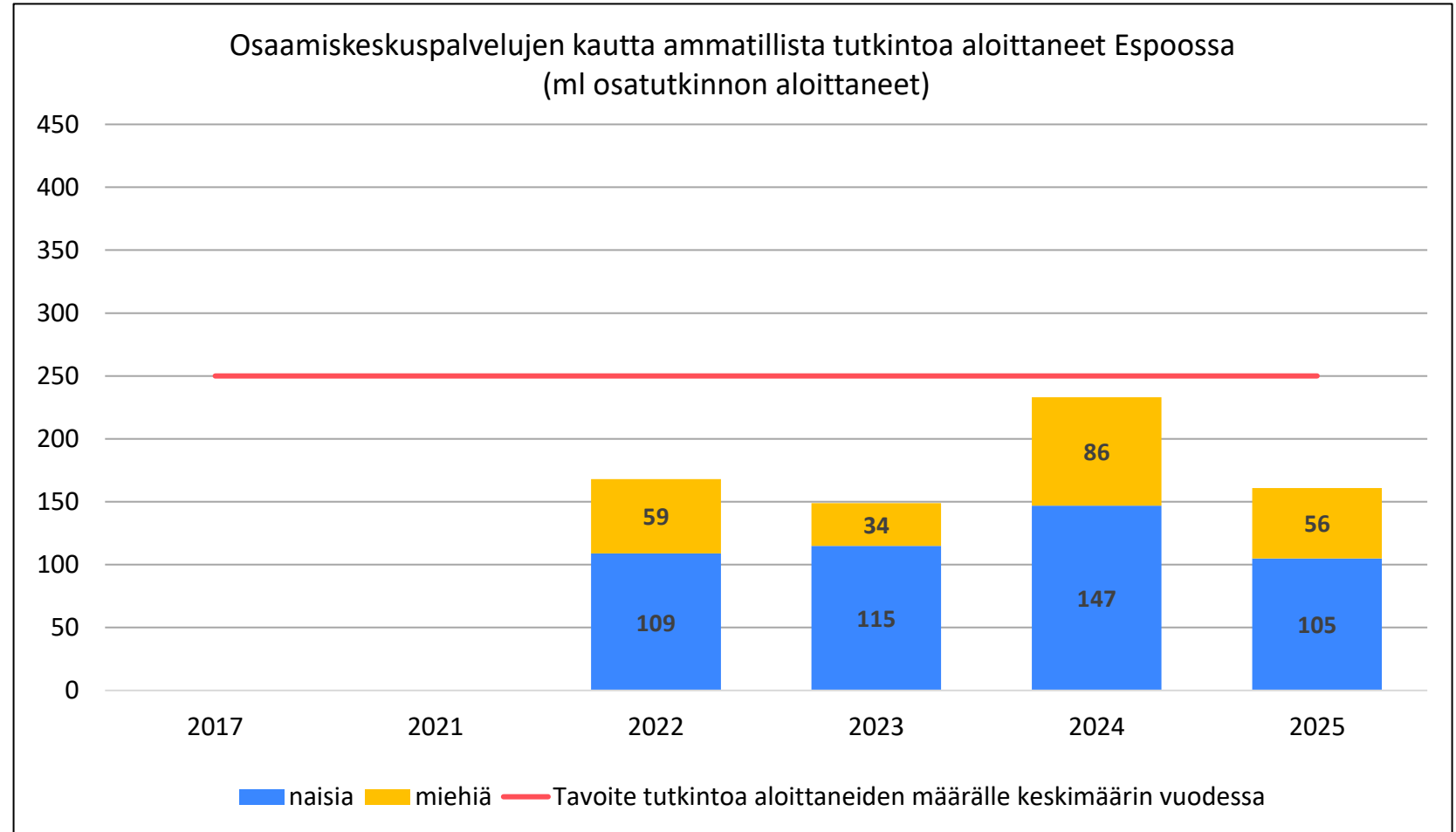

Osaamiskeskuspalveluista suorittamaan ammatillista tutkintoa tai osatutkintoa

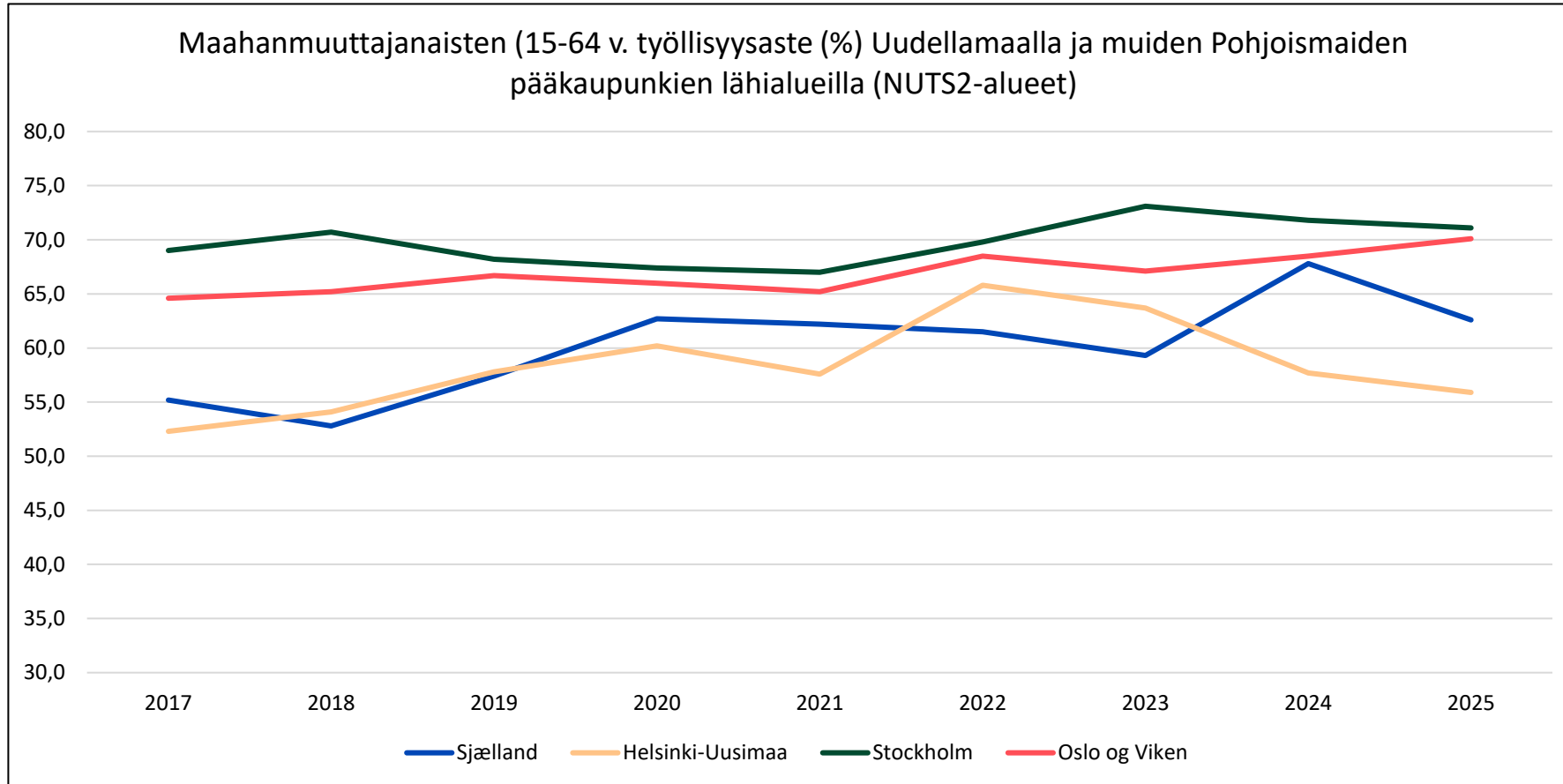
Neljän vuoden tavoitteena on saada 1000 asiakasta suorittamaan ammatillista- tai osatutkintoa.

Tavoitetta ei saavutettu. Toisaalta Omnian Osken vaikuttavuustutkimus osoittaa selkeästi, että toiminnan pidemmän tähtäimen vaikuttavuus suhteessa verrokkiryhmään tulee juuri ammatilliseen koulutukseen hakeutumisesta ja sen jälkeen työllistymisestä.

Vuonna 2025 opiskelemaan jatkaneista naisia oli 65.2 %.

Maahanmuuttajanaisten työllisyysaste Uudellamaalla ja muiden Pohjoismaiden pääkaupunkien lähialueilla

Suomen talouden heikko suhdanne näkyy myös maahanmuuttajanaisten työllisyysasteessa.

Helsinki-Uusimaan myönteinen kehitys kääntyi vuonna 2023 selvästi huonompaan suuntaan.

Tavoite 5: Espoosta rakennetaan huippuosaajille ja heidän perheilleen paras paikka asua

Mittarit:

Talent Espoo –tapahtumiin ja palveluihin osallistuneiden määrän kumulatiivinen kasvu

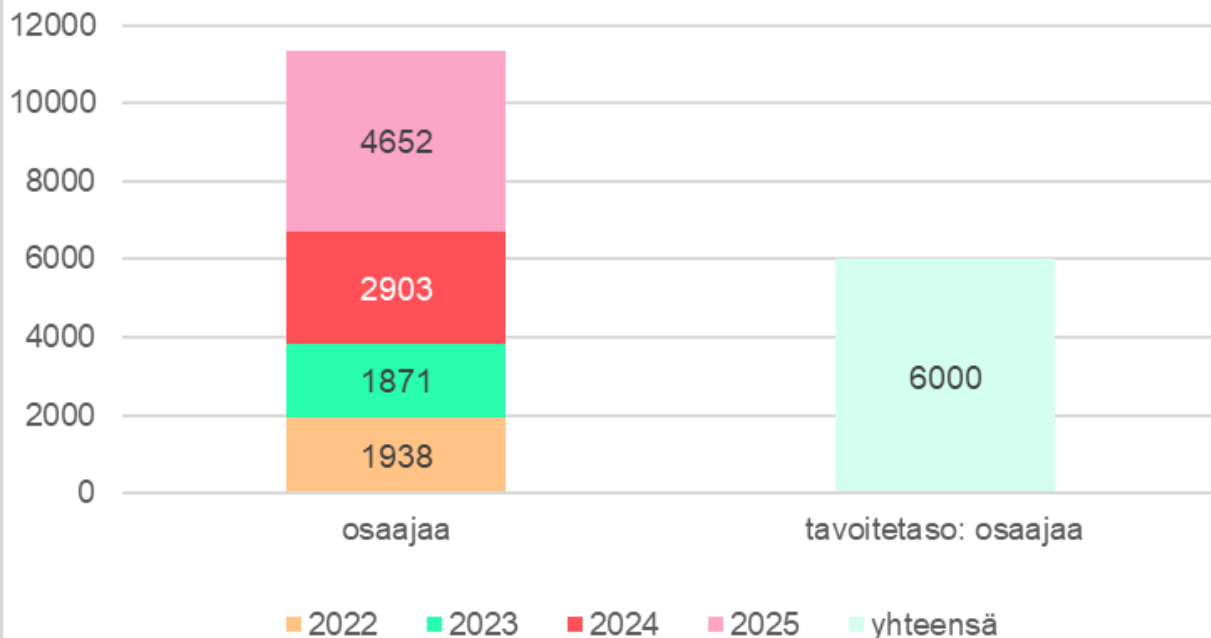
Espoon ulkomaalaistaustaisten johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä

Osaajien ja työnantajien tyytyväisyys Talent Espoo –tapahtumiin ja -palveluihin

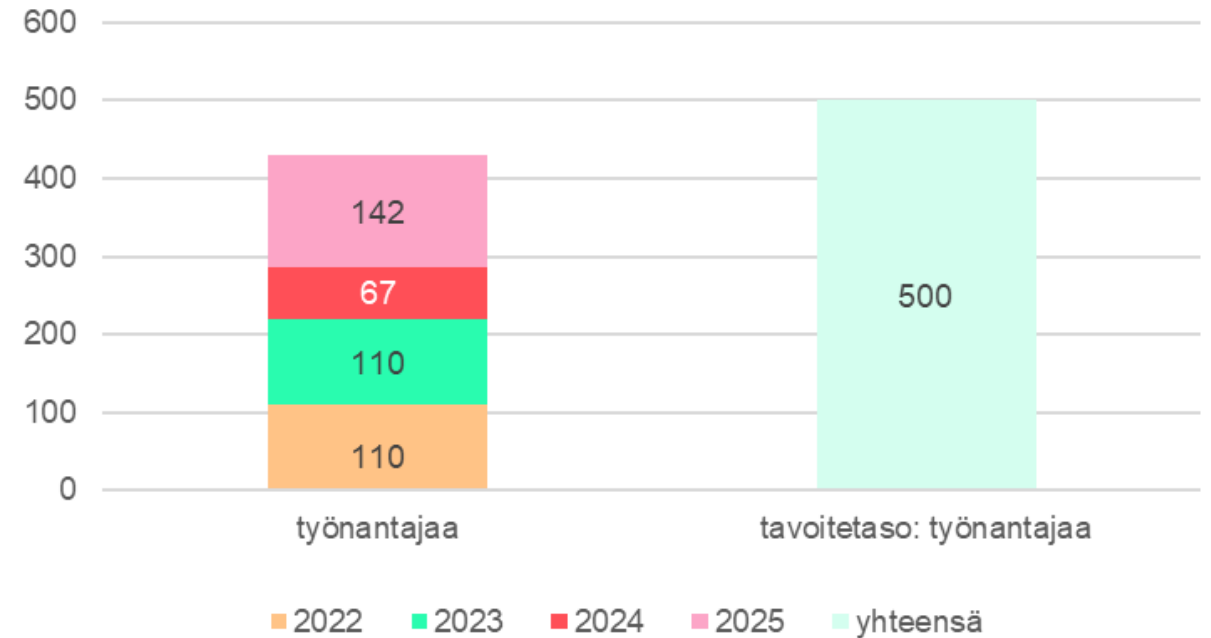
Talent Espoossa osaajien ja työnantajien välillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

Talent Espoo –tapahtumiin ja –palveluihin osallistuneiden määrän kumulatiivinen kasvu

Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin osallistuneiden kumulatiivinen kasvu: osaajat
(valtuustokauden tavoitteena yhteensä 6000 kansainvälistä osaajaa)

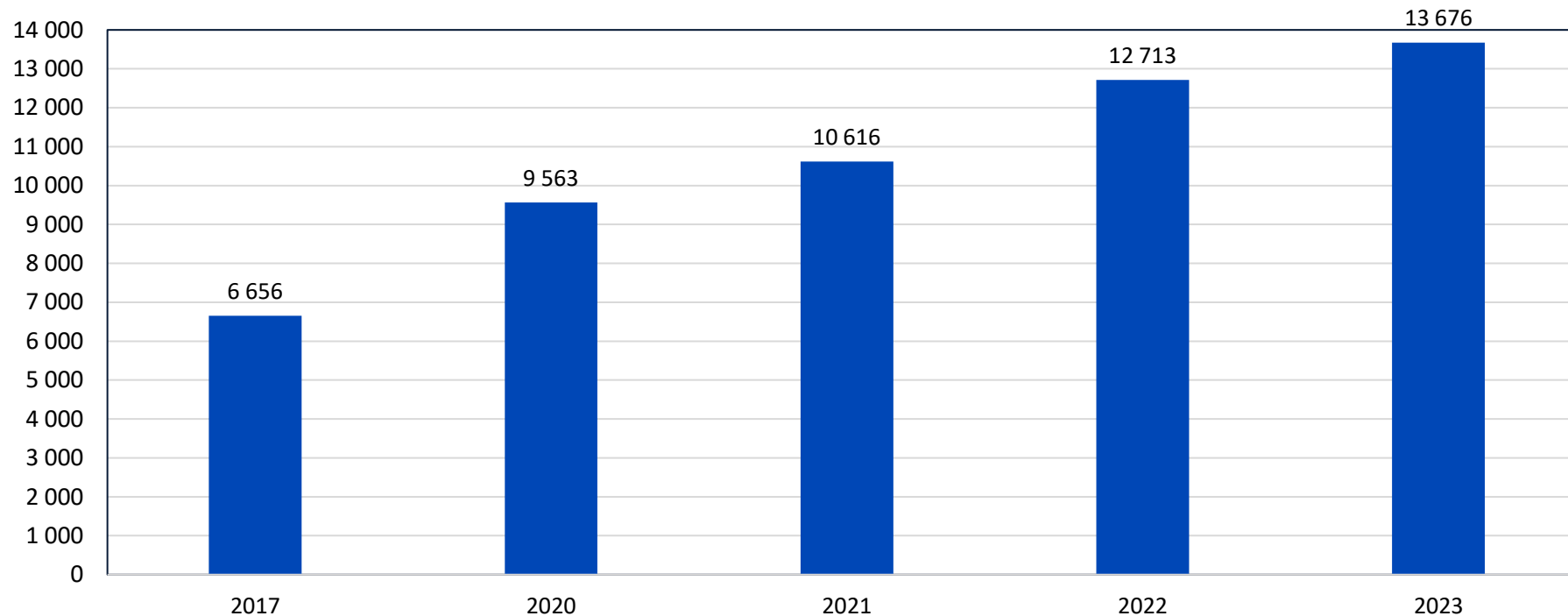

Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin osallistuneiden kumulatiivinen kasvu: työnantajat
(valtuustokauden tavoitteena yhteensä 500 työnantajaa)

Espon ulkomaalaistaustaisten johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä

Espossa asuvat työlliset ulkomaalaistaustaiset johtajat, erityisasiantuntijat ja asiantuntijat, henkeä

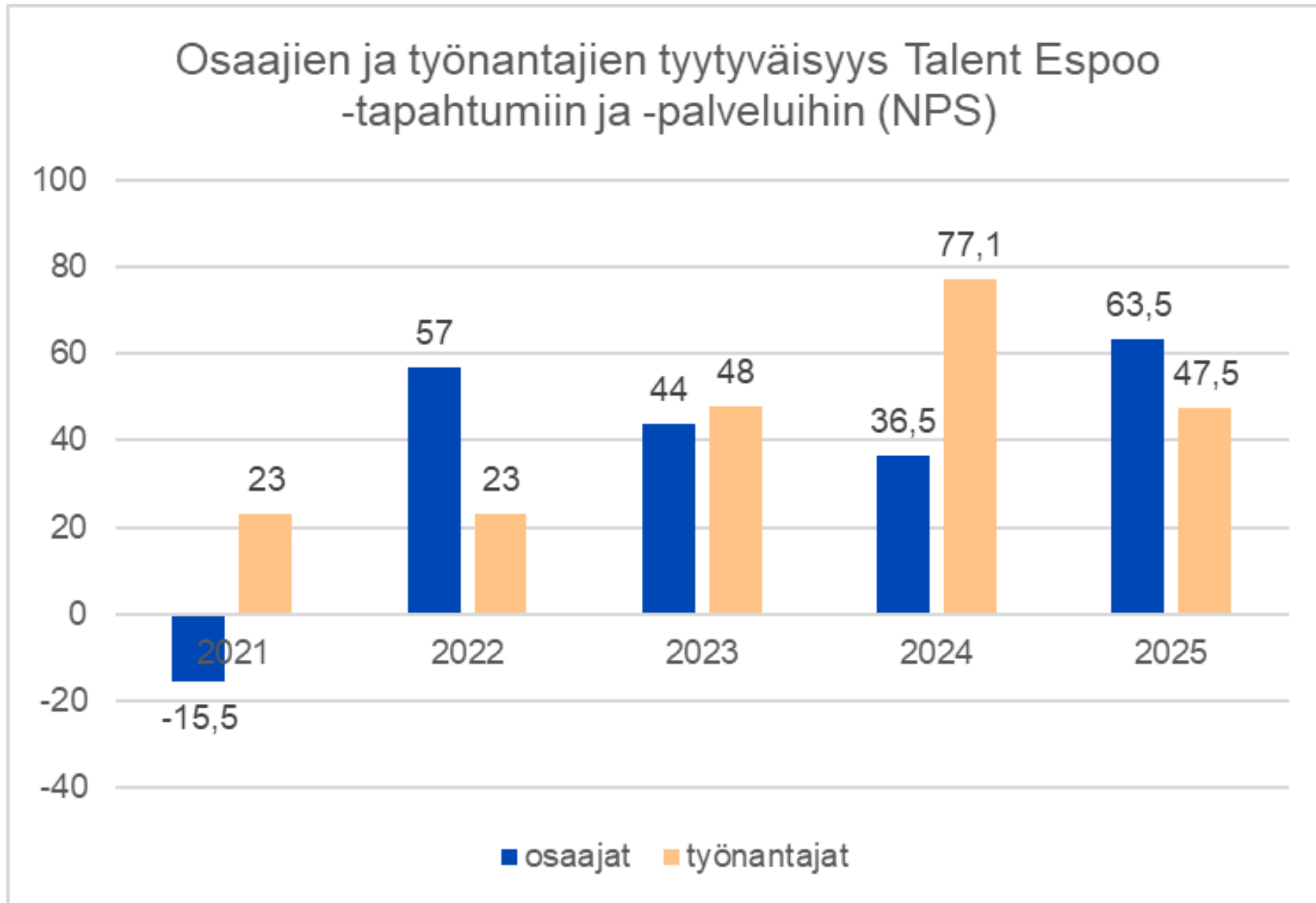
Lähde: Tilastokeskus

Vuodesta 2020 vuoteen 2023 näihin ammattiluokkiin kuuluvien ulkomaalaistaustaisten työllisten määrä Espoossa kasvoi 43 %.

Espon osuus koko maan näihin ammattiluokkiin kuuluvista oli 20,1 % vuonna 2023.

Uudempia tietoja ei vielä saatavilla.

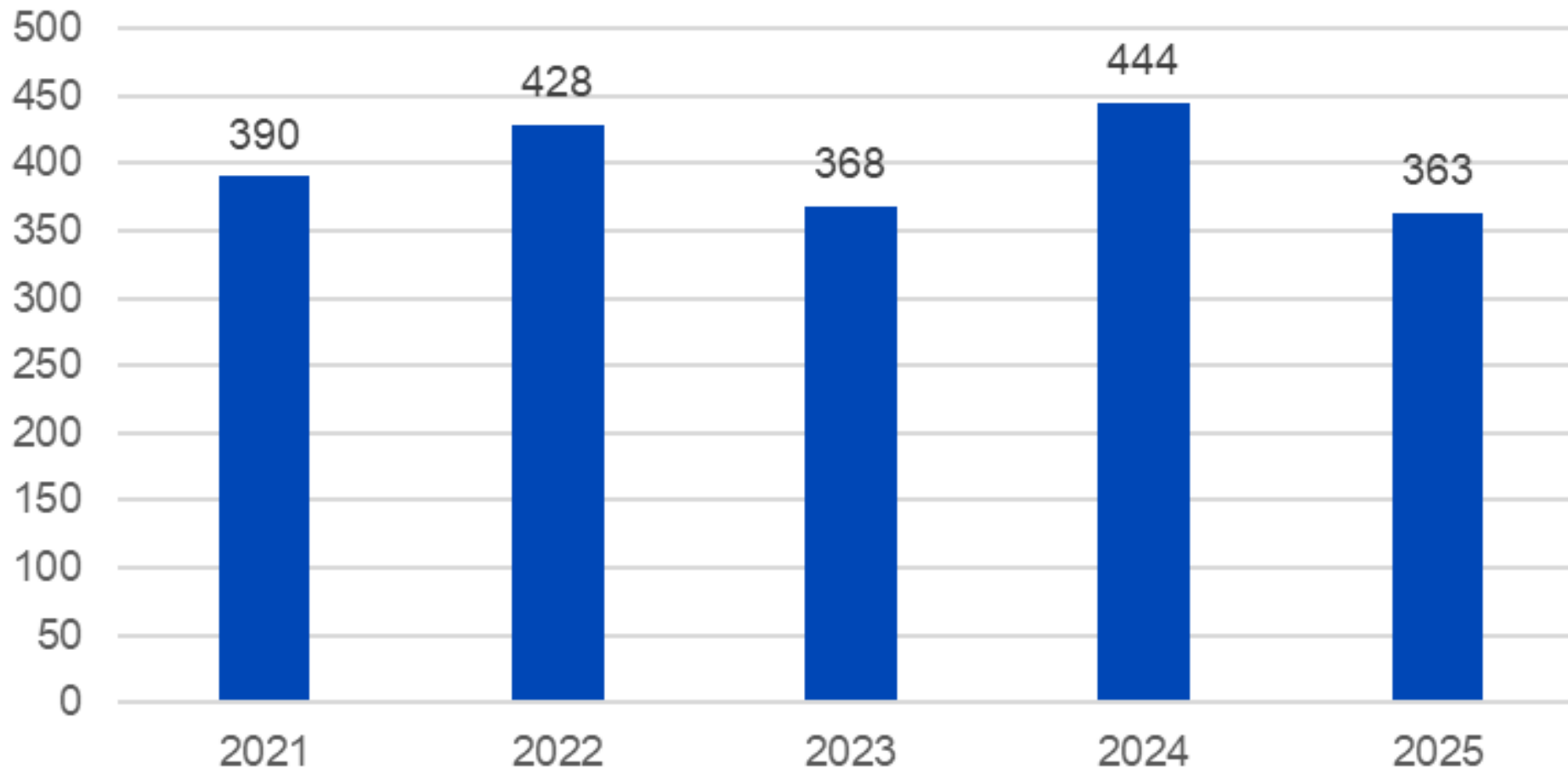
Osaajien ja työnantajien tyytyväisyys Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin

Työnantajien osalta pienet vastaajamäärät sekä laatuongelmia ns. matchmaking-alustan käytössä.

Talent Espoossa osaajien ja työnantajien välillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

Talent Espoo -palveluissa osaajien ja työnantajien väillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

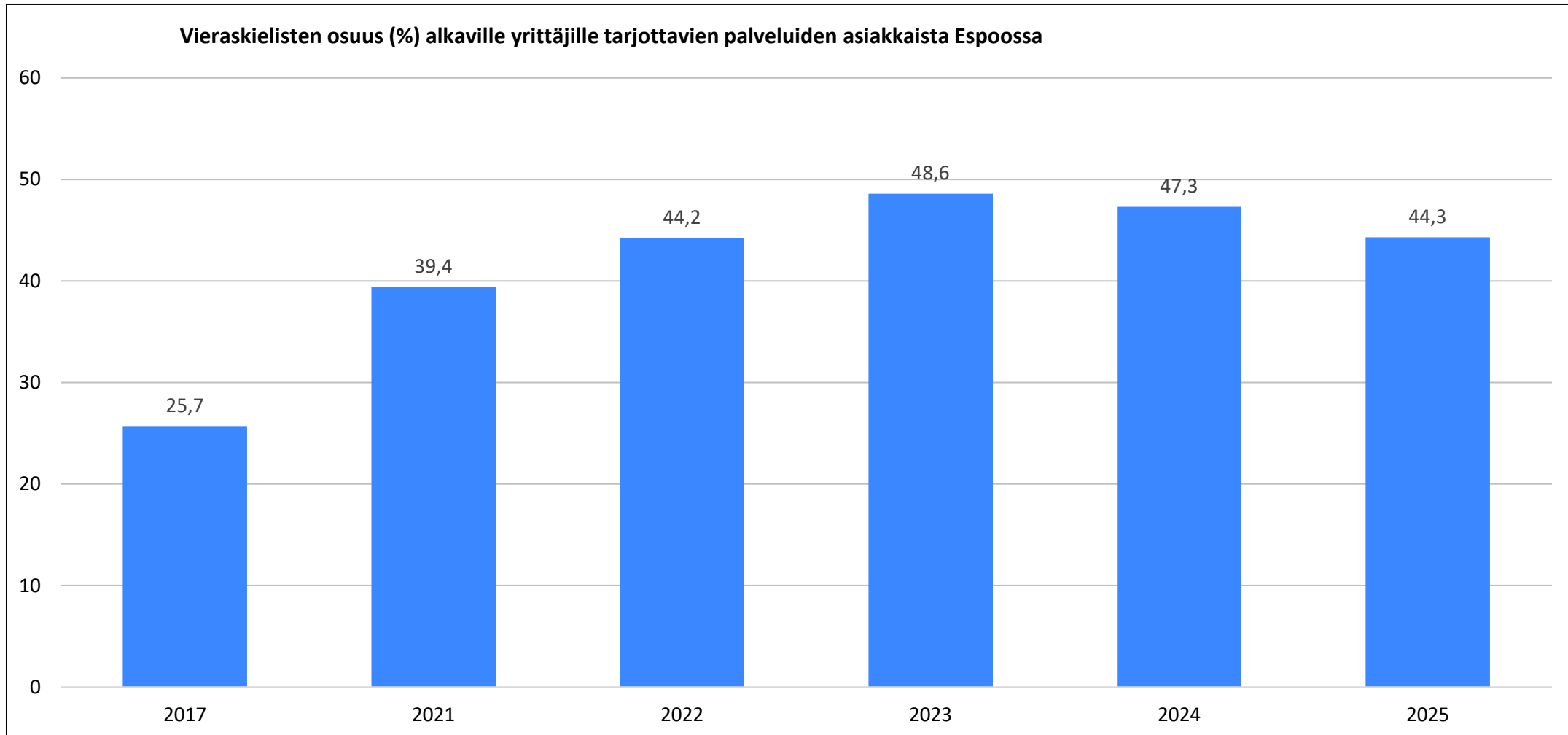

Tavoite 6: Maahanmuuttajien yrittäjyyttä tuetaan

Mittari:

Vieraskielisten osuus alkaville yrittäjille tarjottavien palveluiden asiakkaista

Vieraskielisten osuus alkaville yrittäjille tarjottavien palveluiden asiakkaista

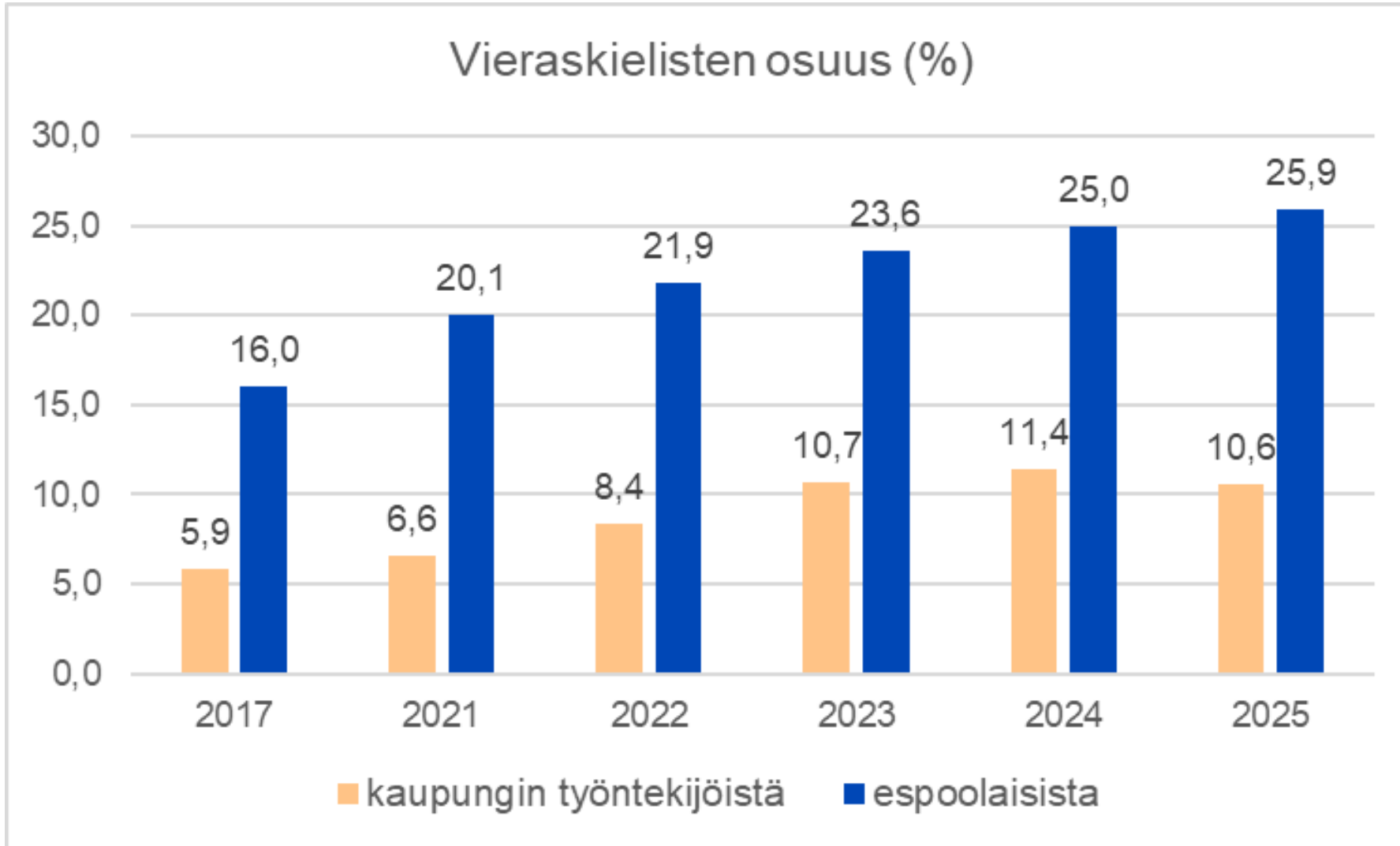
Tavoite 7:

Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta

Mittari:

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista/kaupungin henkilöstöstä

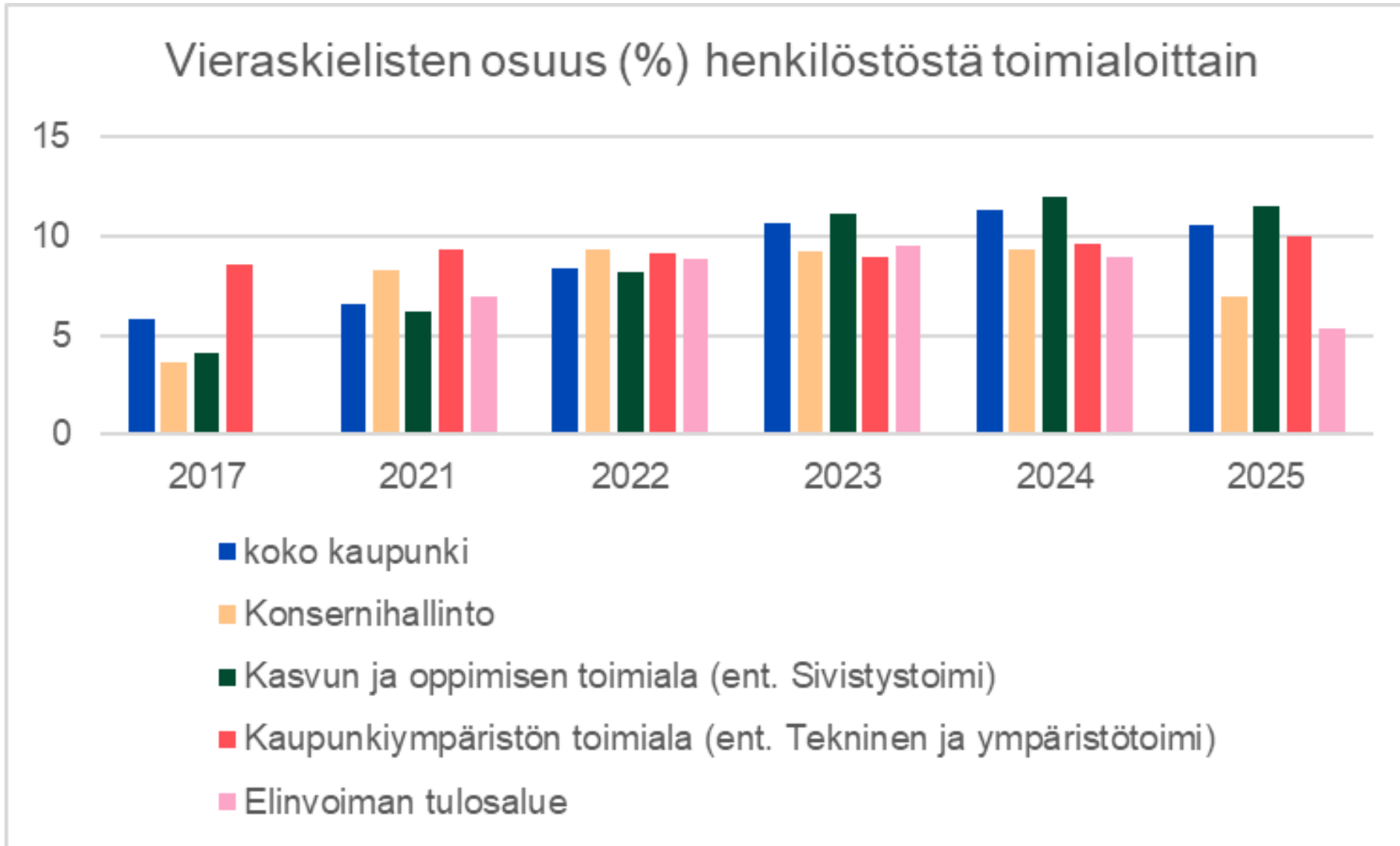
Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupungin työkäisestä väestöstä suurempi kuin koko väestöstä.

Vuonna 2025 vieraskielisten osuus henkilöstössä laski 0,8 prosenttiyksikköä ja kaupungin väestössä kasvoi 0,9 prosenttiyksikköä.

Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä

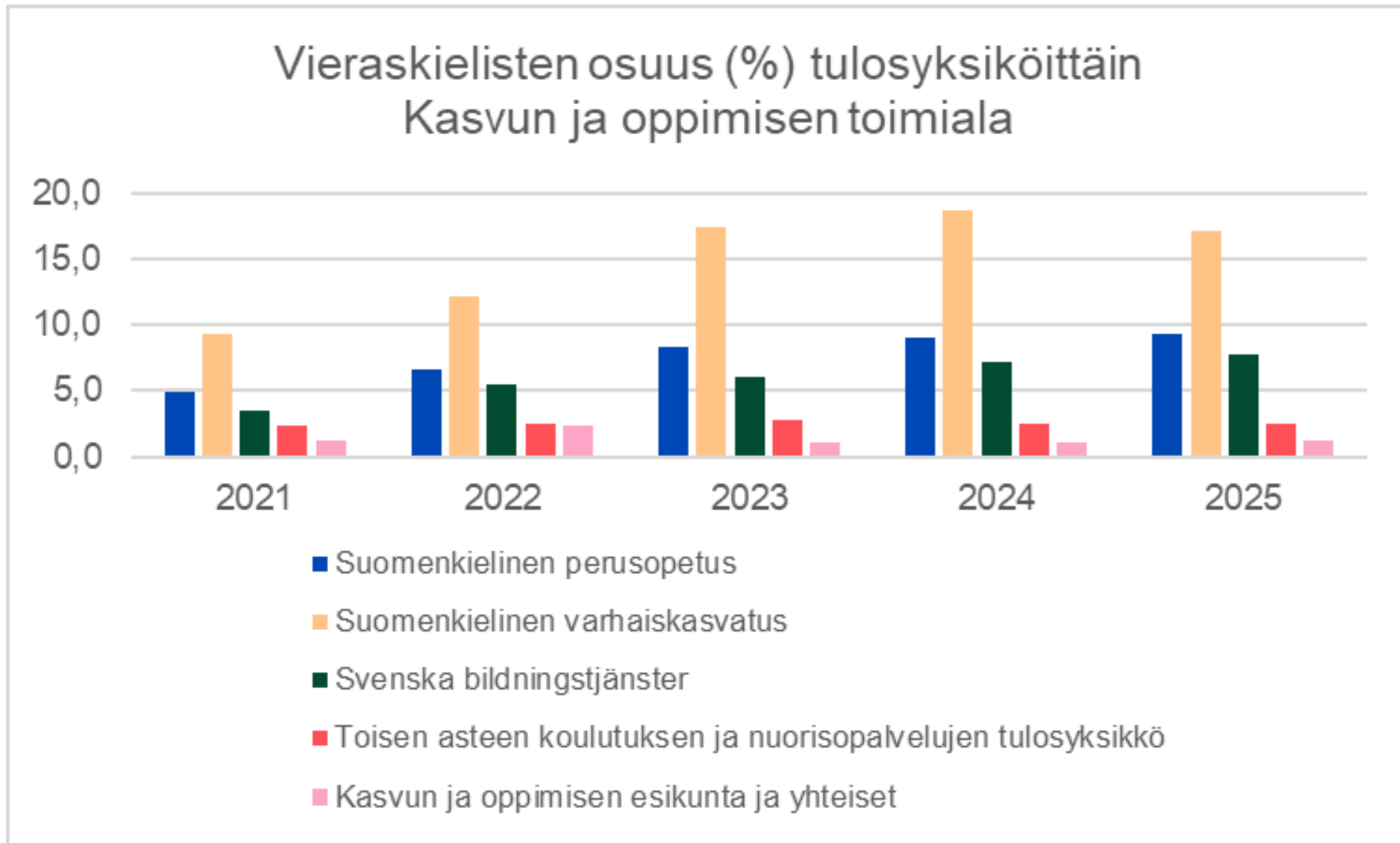

Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä

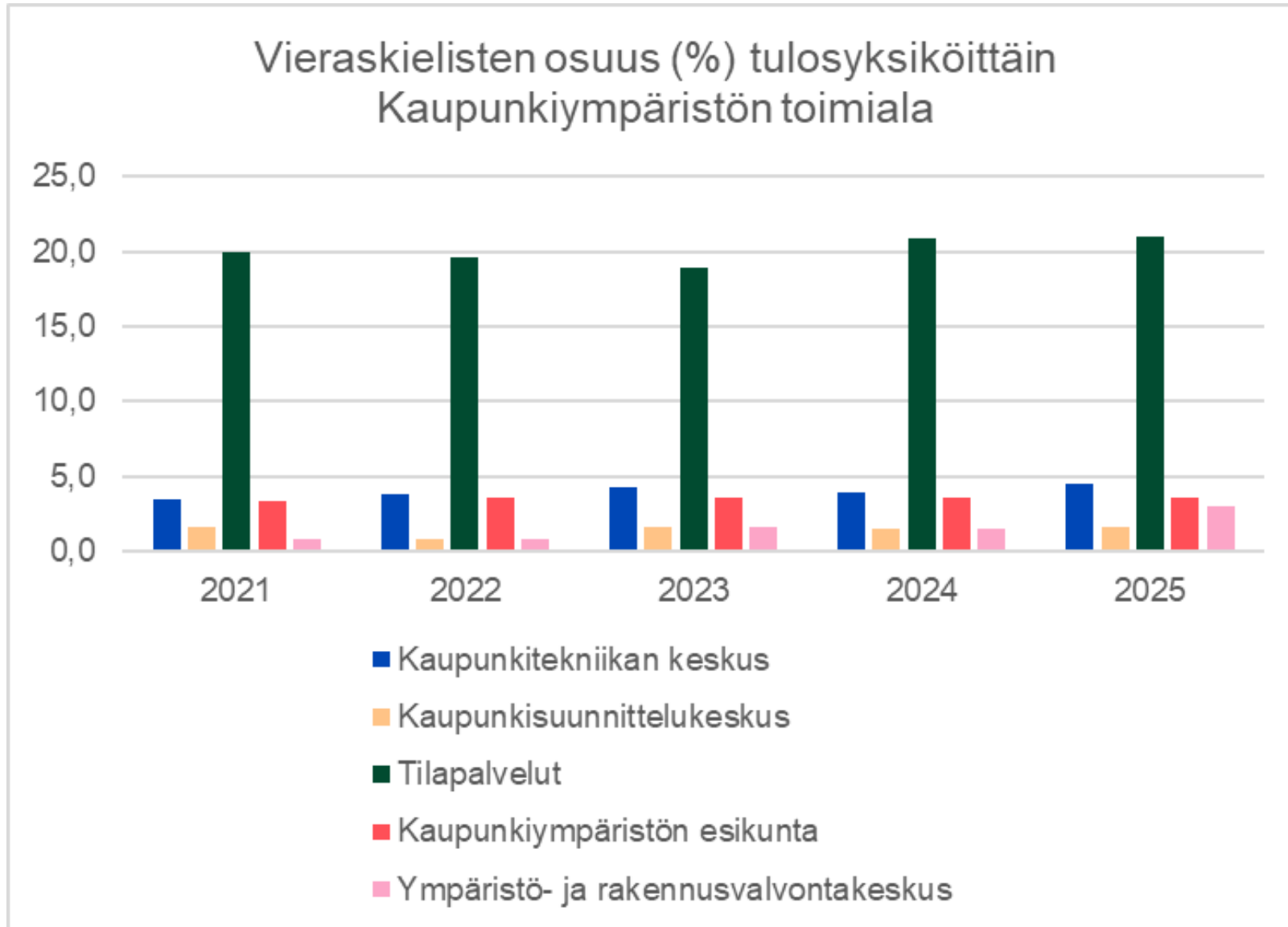
Vieraskielisten osuus (%) tulosyksiköittäin
Konsernihallinnossa

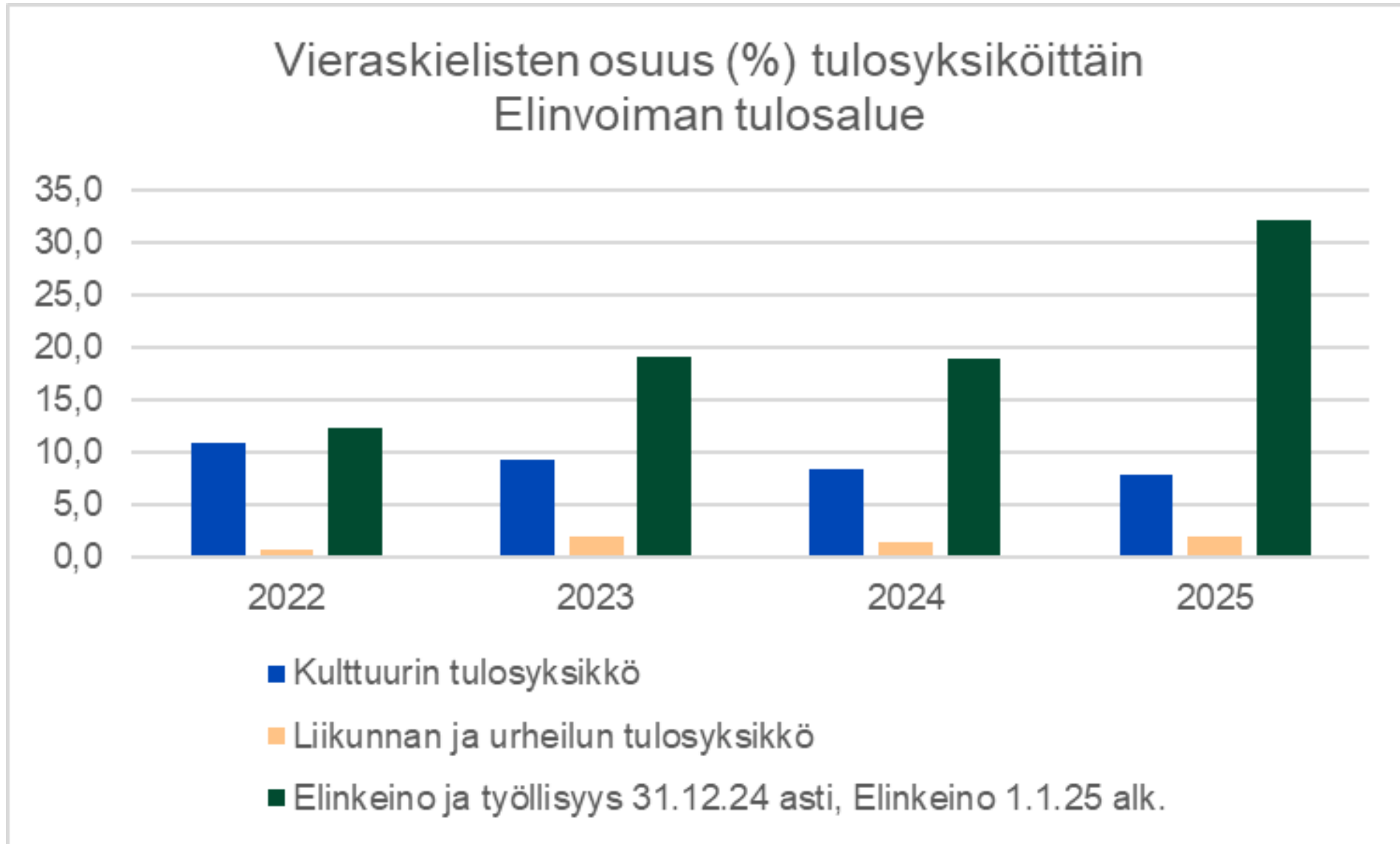
Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä

Tavoite 8:

Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

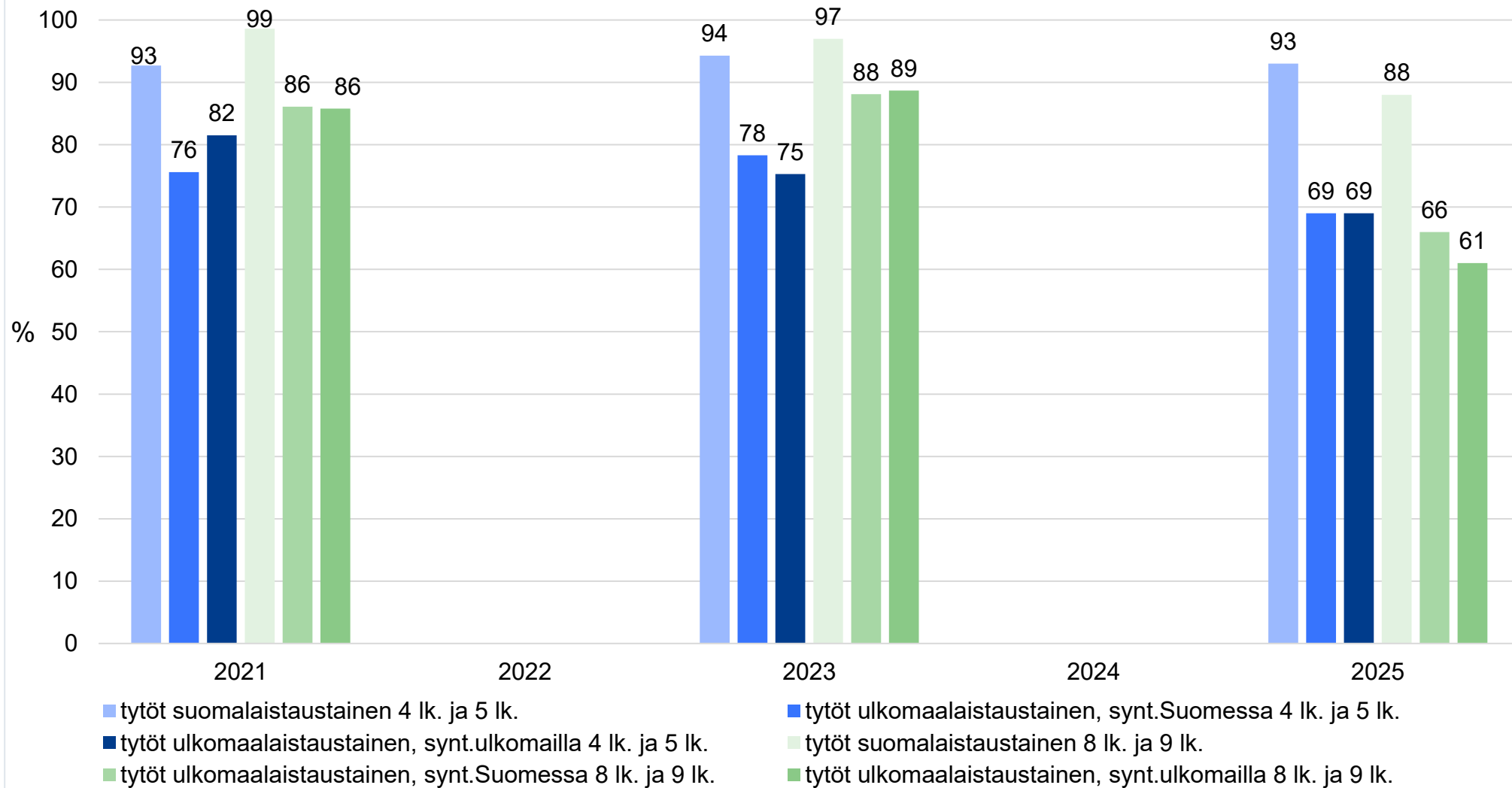
Mittari:

Kouluterveyskyselyn tiedot suomalaistaustaisten sekä ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten säännöllisestä harrastamisesta

Erot säännöllisessä harrastamisessa erityisen suuria suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten tyttöjen välillä

- 4.- ja 5.-luokkalaisten vähintään kerran viikossa harrastavien suomalaistaustaisten tyttöjen osuus pysynyt vakaana. Sen sijaan ikäluokkaan kuuluvien Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten ja ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten säännöllisesti harrastavien tyttöjen osuus laskenut merkittävästi. **Vuonna 2025 ero oli 24 %-yksikköä.**
- Säännöllisesti harrastavien 8.- ja 9.-luokkalaisten tyttöjen harrastaminen oli vähentynyt kaikissa ryhmissä, mutta erityisen merkittävästi sekä Suomessa että ulkomailla syntyneiden tyttöjen joukossa. **Vuonna 2025 erot olivat 22-27 %-yksikköä.**
- Säännöllisesti harrastavien 4.- ja 5.-luokkalaisten poikien osuus on laskenut kaikissa ryhmissä. **Erot suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten poikien välillä vuonna 2025 olivat 11-15 %-yksikköä.**
- Myös 8.-9.-luokkalaisten säännöllisesti harrastavien poikien osuus on laskenut kaikissa ryhmissä. Eniten on laskenut Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten osuus (14 %-yksikköä). **Erot suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten poikien välillä vuonna 2025 olivat 9-12 %-yksikköä.**

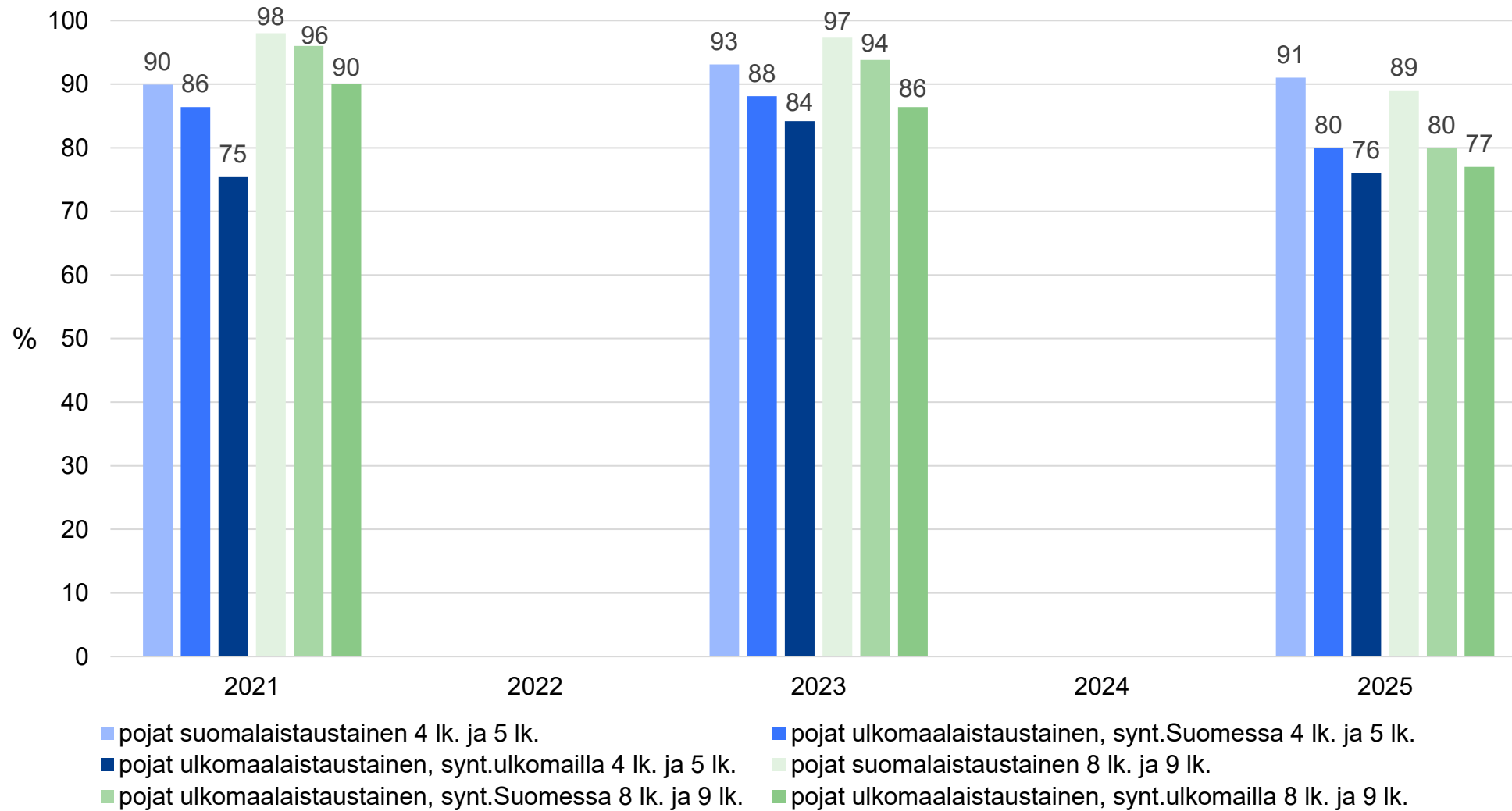
Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa (tytöt)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL

Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Kiitos!